

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 18. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF
1897-1932.

Csütörtök, 1936. január 23

VIII. EDWARD

Igy hívják ezentúl Edward Albert királyi herceget, a világ „Charming Princét“, azt a drappzakkós, élénk-nyakkendőt kedvelő, kissé szomorkás fiatalembert, — mert hiszen negyvenkét esztendő a hetvenéves korhatár világában igazán majdnem gyerekkor. — aki az elmúlt nap folyamán új életet kezdett. A kezdet a hannoveri ház trónján megéri az eddigi negyvenkét esztendőt, amelyet most fel kell áldoznia érte, mert míg a „walesi herceget“ az egész világ versengve szolgálta: az angol király a British Empire legelső hivatalnokaként s mint a világ egyik leghatalmasabb birodalmának, kötelessége, hogy apai örökségét, a világbéke ügyét is szolgálja. Most, már külön engedélyt kell kérnie, ha saját birodalma fővárosának Cityjébe kíván menni, a londoni lordmayortól: öneki, aki egész földkerekséget kalandozta be expresszvonattal, expresszhajóval és expresszrepülőgépekkel...! Am a Hyde-parkban már eldördültek a királyt üdvözlő ágyutorkok, az első fegyverhordozó felolvasta a mindenkori angol királyoknak még a vallásháborúk idején fogalmazott proklamációját s a norfolki herceg az angol főnemesség nevében háromszoros „hurra“-t kiáltott reá, mint azt szigorú hagyományok írják néhány száz év óta elő. Az államtanács, amely átadta kezébe az elhunyt V. Györgytől kapott legfelsőbb hatalmat, a bucsuzásnál még jónak látta azt is megjegyezni, hogy Ófelsége, a király a jövőben ritkábban használja a repülőgépet. Mert fontos angol államérdekek fűződnek hozzá, hogy a király fenkölt személyét népei mindenkoron biztonságban tudják... Az eddigi walesi herceg mindörökké bevonult az angol történelem lezárt fejezetei közé, hogy VIII. Edward megkezdhesse felelősségteljes uralkodását.

Aki, mint Ő, kétszer bejárta a világot, sok élettapasztalattal, a gazdasági és politikai viszonyok alapos ismeretével kezdheti meg akkor is uralkodását, ha történetesen tizenkilenc évvel fiatalabb korban veszi át a trónt, mint hasonlónevű nagyapja tette. Amint egykor a fiatal Angliának öreg uralkodókra volt szüksége, hogy a testvérháborúk fel ne emészthessék, úgy ma az öreg Angliának, „The Great Old England“-nek fiatal királyok adhatják meg azt az átfogó központi hatalmat, amire egy ilyen hatalmas birodalomnak, amelynek területén sohase nyugszik le a nap, szüksége van. Viktória hercegnő tizennyolc éves volt, amidőn Anglia trónjára lépett és hatvanégy esztendőn át kormányozta mintaszerűen a közben felnőtt birodalmat. A viktoriánus „aranykorszak“ hagyományai ma is eleven erőkként működnek a szigetország államéletében s ha most a modern életelvek tökéletes ismerője, az új angol király a maga személyes tapasztalatait is felhasználja a kormányzás munkájában, úgy a tényeknek ez a sokoldalú ismerettára talán egyik legszerencsésebb nyeresége lesz az angol világbirodalomnak, melyet lényének szeretetreméltóságával egybeként máris a maga részére hódított, a világ többi népeivel együtt.

VIII. Edward már hét éve kivette részét az uralkodás gondjaiból. Amidőn 1929-ben első ízben feltették katasztrófától édesapja életét, az akkori államtanács felkérésére számos ízben helyettesítette atyját, Anglia és Délame-

Elfoglalta trónját VIII. Edward király

Hagyományos ünnepek között iktatta be ősei örökébe Anglia népe az új uralkodót — Az angol uralkodó első kiáltványa és napiparancsa

A sandringhami erdő fájából készített koporsóban helyezik örök nyugalomra az elhunyt V. György királyt

LONDONBÓL jelentik: Edward király trónralépésének ünnepélyes és hagyományos formák szerinti kihirdetése délelőtt 10 órakor kezdődött meg a St. James-palota belsejében, a barátok udvarán. Az udvar közepén a lovas testőrcsapat állott fel négyszögben. Majd megérkezett a király három fegyverhordozója és négy csatlósa, pompás díszruhában. Ezután bevonultak az előkelőségek, majd pedig bevonult udvartartásával, gyönyörű díszruhájában az ifjú norfolki herceg. Ezután kezdődött meg a kihirdetés aktusa.

A király első fegyverhordozója az udvar első emeleti erkélyéről olvasta fel a királyi proklamációt, amelyet a titkos tanács tegnap már jóváhagyott. A proklamációt hangszórókon továbbították az udvaron megjelent hatalmas közönséghez. A proklamáció középkori ékes nyelven volt megfogalmazva és felolvasása után a norfolki herceg háromszoros éjont kiáltott az új királyra. A testőrlovasság tisztelgett, a zenekar az angol himnuszt játszott, megkondultak a harangok és a Hyde-parkban felállított ágyuk eldördültek. A gyászszóval bevont zászlók a félárbocra letröppentek a magasba és estig így is maradnak az új király ünneplésére. Holnap azonban a zászlókat a gyász jeléül újból félárbocra vonják.

Ezután az előkelőség hintókra ült és a Citybe hajtatott. Miután a City területére csakis a Lordmayor engedélyével jelenhetnek meg, a bejáratnál korlátokat emeltek és amikor a díshintók a testőröktől követtek, ideértek, a norfolki herceg kérte meg az engedélyt a Lordmayortól. A menet a Lordmayorral együtt most már a tőzsde elé vonult, amelynek lépcsőjéről másodszer is megtörtént a proklamáció kihirdetése. Utána a londoni városházáról hirdették ki a proklamációt és itt a Lordmayor megvendégelte a kihirdetésen részt vett udvari méltóságokat.

Az új uralkodó kiáltványa

A király proklamációját szerdán délelőtt 9 órakor olvasták fel Londonban, négy helyről, először a St. James-palota udvaráról, azután a Cityben, a londoni tőzsde épületének lépcsőjéről, majd két másik helyen ismertették a proklamációt. Utána a londoni tüzéség 41 ágyulóvést adott le, jelezve az új uralkodó éveinek számát, míg a Tower ütegei 62 ágyulóvést adtak le, amiből 41 lövés az uralkodó életkorát jelezte, 21 lövés pedig az uralkodónak kijáró üdvölvés volt.

Az új király trónralépési nyilatkozatában az alkotmány és a törvények tiszteletben tartását hangsúlyozza. A kiáltvány ezekkel a szavakkal kezdődik:

„Miután a Mindenható Uristennek úgy tetszett, hogy kegyelemben magához vegye or-

szágunk uralkodóját, V. György királyt, Nagy-britannia és Írország stb. koronájának egyetlen és jogos birtokosa a nagy és hatalmas Edward Albert Krisztián George Ambruz Patrick Dávid herceg lett“.

A kiáltvány befejező szava így hangzik: „Arra kérjük az Istent, részesítse kegyelemben királyunkat, VIII. Edwardot, hogy hosszan és boldogan uralkodjon telettünk“.

A szertartáson az új király a gyásztól megtörtén, sápadtan vett részt. VIII. Edward a hadsereghez kiáltványt intézett, amelyben többek között ezeket mondja:

— Trónralépésem pillanatában a hadseregnek köszönetet akarok mondani odaadó szolgálataiért, amelyeket szeretett atyámnak

rika, továbbá Anglia és Egyiptom gazdasági kapcsolatainak kímélyülése az ő személyi érdeme s ugyancsak övé volt a jelszó 1931-ben is: „Vásárolhatok az angol árut!“ A bel- és külpolitikai kérdésekben, a sportokban való tájékozottságát a gyakorlatban, saját impressziói alapján szerezte meg, az angol „fair play“ szemüvegén szemlélve a világ folyását: s hogy mit tanult, most fogja megmutatni, súlyos örökségében, a királyi trónon. Ismeri a háborút, a halálveszedelmeket, a munkanélküliséget s egyformán tudja, milyen az élet a londoni Soho poklában és a kitűzött szűz hőmezőkön, Párisban, vagy az abesszin fron-

tokon. Világzemléleti horizontja tulnyulik az angol impérium határtalan határain és éppen ezért becsüli a humánitást, az emberi szolidaritást, a munkát és a béke örök emberi értékeit. Az angol birodalom félmilliárdnyi népe elvesszítette a „Charming Princet“, aki talán a legnépszerűbb volt valamennyi eddigi között: de olyan uralkodót nyert benne, aki saját maga tanulta megismerni népeit és rajtuk kívül a világot. VIII. Edwarddal új fejezet kezdődik az angol történetírás lapjain, az angol demokrácia jegyében, amelynek élén izzig-vérig a mai kor szülötte foglalta el ősei helyét, az angol királyi trónt. (J.)

tett. Hálával gondolok arra, hogy milyen nemes magatartással igazolta be a hadsereg szeretett atyám bízta bizalmát, hűségben, értékes elszántságban. Azok a szolgálati évek, amelyeket mint fiatal tszt a világháború alatt a hadsereg kötelékében eltöltöt-

tem, legértékesebb élményeim maradnak. Amikor vállalom azokat a nagy feladatokat, amelyek reám várnak, teljes bizalmamat fejezem ki az egész birodalomban a koronát szolgáló katonaság megingathatatlan hűsége iránt.

gloucesteri herceg is, aki betegsége miatt nem lehetett jelen apja halálánál.

VII. Edward szertartásaival temetik V. Györgyöt

A norfolki herceg, Anglia állandó marsallja, ma délután palotájában végleg kidolgozta V. György király temetésének részleteit. Hír szerint VIII. Edward király azt a kívánságát fejezte ki, hogy a temetés részletei pontosan olyanok legyenek, mint amelynek VII. Edward temetésének szertartásai voltak. A Londonban akreditált nagykövetek új megbízólevelet kapnak, minthogy az amelyet V. György királynak bemutatnak, hatályát veszítette.

Edward király proklamációját alkalmával

az angol helyőrségek küldöttségel, számszerint mintegy háromezren Londonba érkeztek

és a Saint James-palota előtt felállva az ősi tradíciók szerint végighallgatták az erkélyről elhangzó proklamációt. A lapok az új király személyével foglalkozva kihangsúlyozzák, hogy

még trónörökös korában gyakran végigjárta a nagyvárosok szegény negyedét és a munkanélküli bányászok falvait,

hogy segítséget nyújtson a szűkölködőknek.

A külföld részvétele

Budapest

Budapestről jelentik: A magyar kormányzót és a Magyar Kormányt az angol király temetésén Kánya Kálmán külügyminiszter fogja képviselni.

Belgrád

Belgrádból jelentik: A jugoszláv képviselőház délelőtt tartott ülésén az elhunyt angol király emlékének hódoltak. Az ülésen megjelent a kormány minden tagja és a diplomáciai testület. Csidićs elnök megindító szavakkal emlékezett meg az elhunyt király érdemeiről. Ezután az ülést a gyász jeléül felfüggesztették. Az udvar háromhetes gyászt tart.

Addis-Abeba

Addis-Abebaból jelentik: A császár husznapos udvari gyászt rendelt el az angol király elhunyt alkalmából. Valamennyi középületre gyászfényekkel bevont nemzeti zászlót tűztek ki.

Róma

Az Exchange Telegraph értesülése szerint Victor Emanuel olasz király Londonba utazik, hogy résztvegyen V. György király temetésén.

Mary királyné mélységes gyásza

Anglia mély gyászában osztozik az egész angol világhatalom. A király halálának híre a birodalomban annál nagyobb hatást váltott ki, mert hiszen alig hat hónappal ezelőtt ünnepték meg a dominiumok György király 25 éves uralkodói jubileumát. Capetownba délelőtti időszámítás szerint fél tíz óraker, a kanadai Ottawába északamerikai időszámítás szerint reggel nyolc óraker, Bombayba reggel hat óraker, Sanghaiba hét óraker, Kalkuttába öt óraker érkezett meg a király halálának híre. Mindenhol, ahol uralom van, a középületekre fekete zászlókat vontak. Ottawában, Capetownban, Jeruzsálemben, Kairóban, Adenben, Bombayban, Kalkuttában és Sanghaiban különkiadások jelentették a birodalom életének jelentős eseményét.

London szüntelen harangzugásban

Az angol sajtó ugyyszólván kizárólag az elhunyt király személyével foglalkozik. A király maga volt a kötelességteljesítés és korrektség. Kitűnő családfő volt, aki fiainak életét pontosan ellenőrizte, leányát, Viscount Lascelles feleségét, ha csak lehetett, naponta akarta látni. Amellett a király naponta informáltatta magát a politikai kérdésekről. Felfogásai liberális szelleműek, egyénisége nagyvonalú volt. Benne még egyetlen alattvalója sem csalódott. Megható volt a viszony, amely közte és Mary királyné között fennállott. Fönomsága és választékossága tiltotta, hogy idegenek előtt erről beszéljen, de majdnem minden esetben érzékeltette, hogy a királyné az ő első és legfontosabb tanácsadója. Barrett, VIII. Edward bizalmasa írja, hogy az elhunyt király legjobban a walesi herceget és leányát, Lascelles grófnét szerette.

Londonban a szent Pál székesegyház nagyharangja, az úgynevezett „Big V om”, egész nap szüntelenül kong. Londonban a villamosok és autobuszok fekete posztóval bevonva teljesítik a szolgálatot. VIII. Edward népszerű. Az angol fővárosba szakadatlanul érkeznek a vidéki különvonatok, amelyek ezrelével hozzák a vidékieket Londonba, akik jelen akarnak lenni az elhunyt király temetésén. Rengeteg kondoleáló távirat érkezik ugy a királyi palotába, mint a miniszterelnökhöz.

A sandringhami királyi birtok asztalosmestere a koronabirtok műhelyében elkészítette a sandringhami erdők fájából V. György király koporsóját. Az elhunyt uralkodó ugyanis kijelentette, hogy kedvenc erdeinek fájából készült koporsóban kíván nyugodni.

A windsori királyi kastély szent György kápolnájában megtörténtek az előkészületek V. György király koporsójának befogadására.

Az oltárlépcsővel szemközt levő kriptá boltozatát fedő hatalmas köveket eltávolították. V. György koporsója VII. Edward király és Alexandra királyné koporsója között fog pihenni.

A halott király mosolya

A sandringhami kis templomban, ahol felratalozták néhai György király koporsóját, korán délelőtt kezdődött meg a közönség zárandoklása. A templom egész nap nyitva maradt. A király koporsóját nemzeti színű zászlóval fedték be. Azt mondják, hogy

a király halálában is mosolyog.

Ugy tudják, hogy az utolsó perceiben azt kérdezte a betegágya mellett álló vejétől, hogy mi van a birodalommal? A válasz csak egészen rövid volt, hogy „a birodalomban minden rendben van”. A király boldogan mosolygott, lehunyta a szemét és ezzel a mosollyal az arcán halt meg egy-két perc múlva.

A koporsónál különben az uradalmak alkalmazottjai virrasztanak, de itt van állandóan a királyi család egyik tagja is.

Mary özvegy királyné tegnap éjjel előtt a szítáló esőben elindult a kastélyból a Mária Magdolna kápolnában lévő ravatalhoz, amely fél mérföldnyire fekszik a kastélytól. A királyné öt percig mély áhitattal imádkozott a koporsónál.

Az angol hivatalos lap tegnapi száma szó-

szerint közölte Edward királynak a koronatanácscon tett nyilatkozatát, amely többek között a következőket tartalmazza:

— Huszonhat évvel ezelőtt atyám is ugyanerről a helyről jelentette ki, hogy életének főfeladata az alkotmányos uralkodás. En is el vagyok határozva, hogy atyám példáját követve, egész életemet alattvalóim jólétének előmozdítására szenteltem.

MARY KIRÁLYNÉ

VIII. Edward király trónralépésének hagyományos formák között történt kihirdetése után, Baldwin miniszterelnök megjelent a Buckingham-palotában és az új király elé járult.

Az új király kora délután autóján a repülőterre hajtattott, majd repülőgépen Sandringhamba utazott.

A tervek szerint vele utazik Sandringhamba a

Féltik az új királyt a repülőgép-utaktól

Udvari és politikai körök féltik az új királyt a repülőgépen való utazásuktól és már most mindent elkövetnek, hogy utjai alkalmával minél ritkábban használjon repülőgépet, tekintettel a személyéhez fűződő óriási államérdekekre.

Lemondott Laval

Zavaros politikai légkörben indultak meg az új kormányalakítási tárgyalások — Fernand Buisson elhárította magát az elnök megbízását

Mandel és Regnier jelöltségét kombinálják

Párisból jelentik: A Laval-kormány lemondott. A most lemondott kormányt 1935. június 7-án alkította meg Laval. Amint előrelátható volt, már a délutáni minisztertanács kezdetén HERRIOT, BONNET, BERTRAND és PAGANON miniszterek bejelentették lemondásukat, REGNIER és MAUPOIL, a kormány radikális szociálista szenátor tagjai nem mondtak le. A kormány tagjai ezután megvitatták az általános helyzetet, majd átvonultak az Elysée-palotába, ahol Lebrun elnökletével államtanács ülésezett s benyújtották lemondásukat.

A köztársasági elnök a válság megoldására irányuló tárgyalásait zavaros légkörben kezdte meg. Amint az új designálandó miniszterelnököket illeti, a Paris Soir szerint súlyos

nehézségekkel kell megküzdenie. Annyi bizonyos, hogy

Laval, Herriot, Jeannenay, Pietry, Chautemps nem vállalkoznak új kormány alakítására. Paul Boncour, Flandin vagy Steed kormányalakítási kísérlete nagy nehézségekbe ütközne. Mandel ezen a téren kedvezőbb helyzetben volna, Regnier volt pénzügyminisztert pedig számos miniszter társra támogatná.

Párisi jelentés szerint Fernand Buisson háromnegyed hat óraker megjelent a köztársasági elnöknel. Távozóban elmondotta, hogy az elnök felajánlotta a miniszterelnökséget, ő azonban a kormányalakítási kísérletet elhárította magától.

Iamandi: „Demokratikus lelkiismeretre van szüksége az országnak“

— Izzó hangulat előzi meg a mehedinti-megyei választásokat —
A falusiak kiverik házaik közül az uszító ügynököket

Bucurestiből jelentik: A mehedinti-megyei pótválasztások propagandája egyre izzóbb hangulatban folytatódik. Azokkal az incidensekkel kapcsolatban, amelyek vasárnap Turnu-Severinben kirobbantak, az ottani nemzeti-parasztpárti szervezet elnöke, Radulescu-Mehedinti tanár nyilatkozott a „Dimineata“-nak és ebből a nyilatkozatból arra lehet következtetni, hogy

a január 27-iki választásokat valóban tulfeszített légkör előzi meg.

Radulescu-Mehedinti mindenekelőtt azt hangsúlyozza, hogy nagy megerőltetésbe került annak megakadályozása, hogy a nemzeti-parasztpárt hívei ne válaszoljanak erőszakkal a cuzisták provokálására.

— Goga — mondotta a „Dimineata“ munkatársának Radulescu-Mehedinti — a „Curentul“-nak úgy nyilatkozott, hogy az erőszak politikai fegyvertárához tartozik. Ezek után nyilvánosan kijelentem, hogy

a mehedinti megyei parasztek fejszéssel felfegyverkezve mennek majd szavazni, de nem azért, hogy provokáljanak, hanem hogy megvédhessék magukat Goga embereinek erőszakos magatartásával szemben.

Ezúton hívom fel a mehedinti-megyei helyzetre a belügyminiszter és az igazságügyminiszter figyelmét, hogy tudják, ki az értelmi szerző s ki viselő a jelenlegi helyzetért a felelősséget.

A „Dimineata“ egyébként hosszasan foglalkozik azzal a beszéddel, amelyet Iamandi miniszter lasiban mondott. Ebben a beszédben a miniszter kijelentette, hogy

demokratikus lelkiismeretre van szüksége az országnak

és a demokratikus meggyőződést minden körülmények között hangoztatni kell és át kell vinni a gyakorlatba.

— Ha a kormány többi tagjai is hasonló nézeteket vallanak — írja a „Dimineata“ — akkor talán nem jutottunk volna addig a helyzetig, amely ma Mehedinti-megyében uralkodik.

Itt írjuk meg, hogy Brosteni és Ohaba községben a lakosság erélyes tiltakozással fogadta a kék ingbe öltözött és horogkeresztet viselő cuzista-ügynököket. A tömeg felháborodása oly nagymértékű volt, hogy

a két község lakossága valósággal hajtóvadást rendezett a jobboldali uszítók ellen, akiket a szó szoros értelmében kikergettek a községekből.

A nemzeti-parasztpárt — írja a Lupta — bizonyosra veszi, hogy a mehedinti-i képviselői mandátumot a maguk részére biztosítják. A szenátus ma délutáni ülésén egyébként a nemzeti-parasztpárt szenátorai szavatták a szervezet választás ügyét.

Kivégezték a budapesti szabadság-téri rablógyilkosokat

Drámai bucsuzás a siralomházban — Az elítéltek imádkoztak az akasztófa alatt

Budapestről jelentik: Ma reggel nyolc órákor hármás akasztás volt a Maglódi-utli gyűjtőfogház udvarán. Miután a kormányzói kegyelem elmaradt, végrehajtották a halálos ítéleteket az 1934. Szilveszterén a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Szabadság-téri fiókjában elkövetett revolveres rablótámadás három elíteltjén: Radovics Lászlón, Szepesi Lászlón és Tary Nándoron. A bankrablásnak, mint emlékeztetés, három halálos áldozata volt, két banktisztviselő és egy kifutófiú. A borzalmas bűncselekmény tetteseinek kivégzése iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg. Állítólag 30 pengőt ígértek egy jegyért azok, akik mindenáron ott akartak lenni a kivégzésen. A három halálraítelt hozzátartozói engedélyt kaptak, hogy a kivégzés előtt elbucsuzzanak az elítelttől. A bucsu drámai jelenetek között folyt

A szankciók kiterjesztését tanulmányozzák Genfben

Szakértőket kérnek minden egyes tagállam kormányától

Genfben jelentik: A Népszövetség nyilvános ülését délelőtt negyed 12 órákor nyitotta meg a népszövetségi tanács ezidőszerű elnöke, Bruce ausztráliai megbízott. A tanács előbb a mandátum bizottságának jelentését hallgatta meg, majd a dancigi kérdést tárgyalta le. Többen felszólaltak az ügy tárgyalásánál, végül is Eden angol külügyminiszter, az ügy előadója zárta le a vitát és annak a reményének adott kifejezést, hogy az érdekeltek meg fogják találni a békés megegyezéshez vezető utat.

A 18-as bizottság Vasconzelos elnökletével ma délután zárt ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy szakértő bizottságot létesít a kőolaj és melléktermékei forgalmának és kereskedelmének tanulmányozására. A bizottság azután jelentést tesz, hogy milyen cikkekre terjeszthetők ki a szankciók. Egyben a bizottság felkéri az egyes kormányokat, hogy delegáljanak szakértőket a megalakuló bizottságba.

le. Szepesi apja, aki a bűntény után megtagadta fiát, levelet írt neki, hogy az utolsó órában megbocsájt.

Szepesi menyasszonya, egy érettségizett urileány meglátogatta a siralomházba jegyesét és több, mint egy óra hosszat volt nála. Sem a bűntény, sem a halálos ítélet nem tudta elszakítani vőlegényétől.

A bíróság három tagja és az ügyész már néhány perccel nyolc óra előtt megérkeztek a kivégzés színhelyére. Pont nyolc órákor a bíróság elnöke kiadta a parancsot, hogy az elítélteket vezessék elő. Először Radovicsot állították a bíróság elé. Barna apacsing, kockás kabát és fekete nadrág volt rajta, az arca ólom-szürke. A bíróság egyik tagja felolvasta az ítéletet és egyben közölte Radovicsal, hogy a kormányzó a kegyelmi kérvényt elutasította. Felszólította Bogár János hóhért kötelessége teljesítésére.

Az akasztófát ezután spanyolfallal elkerítették és Szepesi Lászlót vezették elő. Szepesit pap kísérte és fekete csikos ruha volt rajta. Mialatt az ítéletet felolvasták, letérdelt és hangosan imádkozott. Az ítélet kihirdetése után megcsókolta a feszületet és azt mondta: „Édes jó Istenem, segíts meg!“ Többször elmondotta ezt a fohászt, akkor is, amikor már a nyakán volt a kötél. Ezután a harmadik elíteltre, Tari Nándorra került a sor, aki az egész bűntényt kitervelte. Sötétkék ruhát viselt és mellette is ott volt egy pap. Amikor a nevén szólították, hangosan jelentkezett. Megcsókolta a feszületet és a bitó alatt felsóhajtott: Uram Jézusom, Neked ajánlom lelkemet! Könyörülj rajtam, Uram Jézusom!

Már nyakán volt a hurok és még mindig fohászolt és csókolta a feszületet, amit a pap feléje nyújtott. Fél kilenc után néhány perccel jelentette a hóhér, hogy mindhárom ítéletet végrehajtott. A kivégzésnél érdekes újítást alkalmaztak. Az akasztófa ugyanis egyenes gerendából állott és csupán a felső részén volt egy felfelé hajló kampó. Ezáltal elkerülhetővé vált az, hogy az áldozat akár csak egyet is rángatózzék és ezzel kellemetlen hatást váltson ki a nézőközönségben.

Szepesi László a kivégzés előtt egy levelet nyújtott át ügyvédjének és elmondta, hogy a levelet a siralomházban írta Hauptmann Brunó, a Lindbergh-gyermek halálraítelt gyilkosa számára.

— Legyen szives, ügyvéd ur, tolmácsolja ezt a levelet angolra és juttassa el kollégámnak — mondotta fanyar mosollyal.

A levél tartalmáról nem tudnak semmit.

Szenzációs leleplezésekkel fenyegetődik Gross, ha hazahozzák

— A Cagero igazgatójának egyik védője tette a fenti kijelentést —
Vagyonellenőrző vizsgálatot kért maga ellen Leonte Moldoveanu, a szenátus volt elnöke

Bucurestiből jelentik: A Gross-Cagero-botrány ügyében tovább folyik az erélyes vizsgálat. A bűnügy öt letartóztatottját ma átszállították a vacaresti-i fegyházba, a Cagero volt hivatalnokait magánokirat, a Banca Nationala két volt tisztviselőjét közokirathamisítás vádjával. A hatóságok véleménye szerint Gross kiadatása hamarosan megtörténik, miután minden előírt formalitásnak eleget tettek.

A nagyarányú botrány ügyében ma két érdekes esemény történt. Leonte Moldoveanu volt szenátusi elnök, akinek nevét belekeverték a Cagero-botrányba, miután az igazgatóság-nak tagja volt,

ma beadvánnyal fordult a vagyonellenőrző bizottsághoz és kérte, rendeljék el vagyonának ellenőrzését.

Közölte, hogy a vagyonáról szóló pontos kimutatást törvényes határidőn belül letétbe helyezi a bizottságnál.

Egy másik érdekes eseménye a Gross-panamának az a rendelet, amelyet Contantinescu, a Banca Nationala kormányzója adott ki. A bankkormányzó az utóbbi időkben történt események miatt elrendelte, hogy

a bankjegykibocsátó intézet összes tisztviselői nyilatkozatot adjanak be ingó és

és ingatlan vagyonukról.

A „Tempo“ jelentése szerint Gross Jenőnek, a Cagero vezérigazgatójának egyik védője kijelentette, hogy

amennyiben Gross Romániába hoznák, az szenzációs leleplezést fog tenni.

A lap azt is tudja, hogy a Banca Nationala egyik magasrangú tisztviselőjét, aki a Franciaországgal való kliringet bonyolította le, a rendőrségen visszatartották.

Egyébként ma teljes egészében nyilvánosságra hozták a Cagero-ügyben kiadott ideiglenes vádiratot, amelyben a letartóztatottakat a devizatorvény alapján vonják felelősségre, miután ez a törvény megtiltja, hogy az exportból származó devizákat a külföldön használják fel. Gross az Exportörök Blokkjának és Schmutzler cégének a felhasználásával autorizációt nyert a Jegybanktól arra, hogy a Steaua Romana közbenjöttével kompenzációs uton bonyolítsa le az exportot. Az exportból származó devizák egyre sze szabadon maradt, azzal, hogy a törvényben előírt célok vagy adósságok fedezésére használtassék fel. Gross azonban egészen más célokra használta fel ezeket a devizákat. Eme ügyletek lebonyolításánál volt szüksége Grossnak azokra a bűntársakra, akik jelenleg letartóztatásban vannak.

Titokzatos rablógyilkossági kísérlet

Rejtélyek egy aradmegyei banditatámadás körül

Mi történt december 14-éről 15-ére virradó éjszaka egy pancotai orvos házában? Valianak — a revoivergolyók... — Teljes energiával folyik a vizsgálat

— Az Aradi Közlöny kiküldött munkatársától —

Az elmúlt év december 15-ikén hajnalban revolverlövés zaja verte fel egy ismert pancotai orvos házában csendjét. Rövid idő múlva egy vérzőkezű ember állított be a pancotai csendőrségre és bejelentette, hogy banditatámadásnak esett áldozatul. Elmondotta, hogy az éjszakai órákban három felfegyverzett férfi állított be lakásába és pénzt követelt. A férfiak felszólítására feltartotta mindkét kezét, majd közölte, hogy nincs pénze.

A vita folyamán kezével megfogta a rámeredő revolvercsövet, mire a fegyvert tartó bandita elsütötte a revolvért, amelynek golyója áttűtötte tenyerét, majd a falba furódott.

Még egy lövést adott le rá a rabló, amely azonban nem találta el, majd egyik társa késsel rátámadt és megsebesítette mellén. Pascoi Ioan, egy ismert községbeli orvos házi szolgája volt a támadás áldozata és a csendőrség részletesen kihallgatta az izgalmas éjszaka eseményeit. Pascoi, aki egyébként az orvos házában lakik, az épület hátsó, udvari részén, részletesen lediktálta jegyzőkönyvbe vallomását és a banditatámadás minden fázisát ismertette a nyomozó hatóságok előtt.

A bejelentés nyomán természetesen megindult a legszigorúbb vizsgálat. Mindjárt az elején merült fel az első nehézség: Pascoi Ioan nem tudott megfelelő leírást adni támadójáról és azt, amit róluk mondott, olyan általános jellegű volt, hogy annak alapján aligha lehetett eredményre jutni. A második meglepetés a helyszíni szemle alkalmával érte a nyomozást végző csendőröket: olyan megállapításokat tettek ugyanis, amelyek szöges ellentétben állanak Pascoi Ioan vallomásával. Pascoi ugyanis kijelentette és többször megerősítette, hogy

a levegőben tartotta kezét és meglehetősen magassághan fogta meg a revolver csövét. Ezzel szemben mindkét revolvergolyót a padlóba furódva találták meg, ami kétségtelen bizonyítéka annak, hogy a revolver csövét nem felfelé, sőt egyenes irányban sem tartották, amikor a lövést leadták, hanem a föld felé irányították a fegyvert.

A fontos ténybeli eltérések arra birták a csend-

őrséget, hogy egészen más irányban is folytassák a vizsgálatot és ez újabb érdekességeket eredményezett.

Gyanus életbiztosítások

Megállapítást nyert, hogy néhány héttel a rablótámadás előtt Pascoi Ioan különböző aradi biztosítóintézeteknél kötött élet- és balesetbiztosítást, amelyek sokszorosan meghaladják anyagi viszonyait és társadalmi helyzetét. Az eddigi megállapítások szerint három biztosítótársaságnak tett ajánlatot: a Transylvanianak, az Adriának és a Steaua Romanának. A Transylvania aradi fiókja előterjesztette a biztosítást sibiui központjának, ahonnan azonban az a meglepetést keltő válasz érkezett, hogy Pascoi Ioannak semmiféle biztosítást nem fogadja el. Kiderült, hogy még évekkel ezelőtt Pascoi biztosítást kötött ennél az intézetnél és rövidesen baleset érte, amelyből kifizetőlag a társaság 50 ezer lejt fizetett ki neki. A másik két biztosító azonban elfogadta az ajánlatot és ennek értelmében Pascoi Ioan október 13-ikán és november 12-ikén összesen 850 ezer lei értékben kötött biztosítást. És december 14-ikén megtörtént a rablótámadás...

Ezek után szükségessé vált a titokzatos figyelmes részleteinek feltárása. A nyomozó hatóságok gyanusnak találták azt a körülményt is, hogy a rablók — ha már ki akartak fosztani valakit — nem a jómódúnak ismert orvos lakását támadták meg, hanem ugyanabban a házban a szegénynek tudott alkalmazott ellen követték el a rablógyilkossági kísérletet. Az ügy ilyen stádiumánál az érdekelt biztosítótársaságok is bekapcsolódtak a vizsgálat munkájába. Pascoi sérülését két pancotai orvos vizsgálta felül, majd Aradra hozták, ahol dr. Ionescu Alexandru törvényszéki orvos ejtette meg a szakvizsgálatot. Amely csupán annyit állapíthatott meg, hogy a lövést közvetlen közelből, legfeljebb néhány centiméternyire a sérült tenyértől adták le. A késsel ejtett seb pedig teljesen jelentéktelen. Az orvosi vizsgálatok egyelőre azt sem tudták eldönteni, vajon munkaképtelen lesz-e Pascoi Ioan a sebészi kezelés következtében, erre a megállapításra a gyógyulási folyamat során kerül sor.

A nyomozás további munkája

A csendőrségi vizsgálat teljes energiával folyik és az esetről részletes jelentést tettek az aradi csendőrpáncsnokságnak, amely a további nyomozást rendelte el. A hatóságokhoz beérkezett jelentések szerint nemcsak két biztosítótársaság érdekelt az ügyben, hanem egy harmadik is, amelynél röviddel a rablótámadás előtt szintén biztosítást kötött. A vizsgálat most erre az irányra is kiterjed, miután a hatóságok meg akarják állapítani, tulajdonképpen milyen összegre biztosította magát a 700 leles fizetéssel rendelkező, szolgai állásban levő alkalmazott, miután — a csendőrség szerint — a biztosítási díjak havonként túlhaladták

JAWOL

azonnal megszünteti

fejförcsét, fogfájását, nátháját, idegességét

doboz 3 pasztillával lei 9
Kapható minden gyógyszerárban

fizetését. Amennyiben a harmadik biztosítás híre is megfelel a valóságnak, úgy a biztosítást összegek körülbelül egymillió lejt tesznek ki összesen. És önként felmerül a kérdés: milyen célból biztosította be magát ilyen hatalmas összegre egy rendkívül szerény viszonyok között élő ember, akinek foglalkozása semmiképpen sem rejt magában veszélyt és akinek társadalmi állása nem teszi indokolttá az egymillió leies biztosítást?

Ezek a problémák foglalkoztatják jelenleg a vizsgálatot vezető hatóságokat, amelyeknek a falubeliek szóbeszéde azt is tudomására juttatta, hogy Pascoinak régen üzlete volt, amely kigyulladt és ennek nyomán szintén kapott biztosítási díjat. Ezt a körülményt hivatalos formában még nem sikerült megállapítani, lehetségesnek tartják, hogy a falusi pletyka terméke. A pancotai csendőrség teljes energiával folytatja munkáját, tanuk egész sorát hallgatta ki eddig a titokzatos ügyben, amelynek iratai tekintélyes aktacsomóvá növekedtek.

A december 14-iki rejtélyes események ügyében még érdekes fordulatok várhatók.

Marosi Rudolf.

Elfoglalták Galabora tartomány fővárosát az olasz csapatok

300 kilométer mélységben állanak Abesszínia területén az olasz csapatok — A négy 300.000 ujoncot reméli az új mozgósítás!

Rómából jelentik: A sajtóügyi miniszterium hivatalos jelentése szerint Graziani tábornok csapatai elfoglalták Negheli helységet, Galabora-tartomány fővárosát. Negheli 300 kilométernyire fekszik az olasz csapatok kiindulási pontjától. Elfoglalták az olaszok mindazokat a hadraktárakat, amelyek Desta herceg hadműveleteinek támpontjául szolgáltak. Desta csapatai ugyanis két hónappal ezelőtt innen indultak el dél felé, hogy az Olasz-Szomáli-föld déli részét elfoglalják. Az északi hadszíntéren Tembien vidékén új hadműveletek vannak folyamatban.

Mussolini miniszterelnök táviratot küldött Graziani tábornoknak, akinek győzelme felett megelégedését és elismerését fejezte ki.

Addis-Abeaból jelentik, hogy a császár 300.000 ujoncot vár a tegnapi kihirdetett általános mozgósítástól.

A Cagero-boitrány a Kamara előtt

Bucurestiből jelentik: A Kamara ma is a Cagero-panamával foglalkozott. Madgearu Tatarascu és Theodorescu vádolta a tömegautorizációk engedélyezésével és kijelentette, hogy várja a miniszterelnök válaszát. Madgearu ezután Costinescu kereskedelmi miniszter külföldi utjait helytelenítette a Cagero világraszóló boitrányának idején, mire Costinescu hangsúlyozta, hogy a kormány senkit sem akar megmenteni és a gyanúsítottakat bíróság elé állítja.

MA este

10 órákor

GÁBOR MARA előadóestje
az OLIMPIA-klubban

Pető Sándor felléptével

PÉNTEKEN

színház után

kacagni fog!

mulatni fog!

Előbb meg kell oldani a nemzetek között a politikai és gazdasági ellentéteket, azután magától jön a kulturközeledés

Jakabffy Elemér dr. előadása a timisoarai Magyar Házban

Timisoaráról jelentik: Jakabffy Elemér dr., a Magyar Párt banati tagozatának elnöke, országos alelnök, tegnap előadást tartott a Magyar Házban. Ez alkalommal a berlini kongresszus lefolyását és határozatait, valamint a hármasszövetség megalakulását és annak kihatásait ismertette. Előadásában nem szorított kizárólag a történelmi események ismertetésére, hanem igyekezett azokból olyan következtetéseket is az ifjuság figyelmébe ajánlani, amelyek általános érvényűeknek mondhatók.

Figyelmeztetem az ifjuságot — mondta Jakabffy Elemér dr. — hogy sohase ítéljék el a multat kizárólag a ma szemszögéből mindaddig, amíg pontosan meg nem ismerték azokat az okokat és azt a korszellemet, amelyeknek az a politika folyománya volt. Egy másik jelenség, amelyet különösen figyelmébe ajánlok az ifjuságnak, hogy a nemzetek egymáshoz való viszonyát, mondjuk rokonszenvét, egyedül az határozza meg, vajjon vannak-e közöttük állandó vagy időleges, komoly politikai ellentétek vagy sem. Az előadottakból kitűnik, hogy Poroszországot és Oroszországot évszázados barátság fűzte egymáshoz. Az uralkodócsaládok közeli rokonsága, az uralkodók egymás iránti szeretete csak fokozhatta ezt. A német kultúrának szabad útja volt a nagy orosz birodalomban és mégis, amikor a német birodalom politikai érdekei úgy kívánták, hogy olyan szövetséget kössön, amely Oroszország balkáni érdekeit sértette, az orosz-porosz barátság napok alatt megsemmisült, hogy helyet adjon az autokrata cári hatalom barátságának azzal a néppel — a franciával — amelynek köztársasági államformája az Isten kegyelméből való cári hatalom előtt a leggyűlöletesebb volt.

Az olaszok a mult század hatvanas és hetvenes éveiben rajongtak a franciákért, hiszen nagyrészt nekik köszönhetők az Unita Italiát. De, amikor a franciák bevonultak Tuniszba, a hála és barátság érzelmek egy pillan

at alatt megsemmisültek, hogy gyűlöletnek adjanak helyet. És amint láttuk, az olasz gyűlöletet Ausztria-Magyarországgal szemben még a kényszerűségből megkötött politikai szövetség sem enyhítette mindaddig, amíg a trentinói és trieszti kérdés elintézését nem nyert. Ma pedig Itáliában nincsenek kedvesebb halandók, mint az osztrákok és a magyarok.

Mindezeket azért mondom el, mert az utóbbi időben gyakran halljuk, hogy a nemzeteket a kulturbarátkozások eszközével lehet és

A belügyminiszterium intézkedései Aradon V. György angol király halála miatt

Nemzeti gyász lesz a temetés napjáig — Kedden: hivatali munkaszünet, az iskolákban szünet a tanítás — Gyászfátyolos angol lobogó az aradi városházán

Fekete gyásztüllbe burkolt angol birodalmi lobogó jelent meg szerdán reggel az aradi városháza kapuja felett, míg a városháza tornyára félárbocra eresztve vontatták fel a román nemzetiszínű tricolorot, annak jeléül, hogy az ország hivatalosan is részt vesz az angol nemzet gyászában, amely néhai V. György király elhunytával érte.

A gyással kapcsolatos intézkedéseket az ország egész területén a belügyminisztériumban Sergiu Dimitru belügyi alminiszter tette meg, aki 579-1936. számú körtáviratában írta elő az ország összes prefektusainak és polgármestereinek, hogy milyen intézkedéseket fogantassanak az angol nemzet gyásza alkalmából. A körtávirat szövege a következő:

Tudomására hozzuk, — írja a hivatalos körtávirat, — hogy V. György angol király halála alkalmából, a kormány a következőket határozta el:

1936. január hó 21-ikétől kezdődőleg a temetés napjáig bezárólag nemzeti gyász

Lakjon Budapest szívében!

Merano szálloda

IV. Bécsi-ucca 2.

Telefon: 81-4-94 és 81-3-96.

Kitűnően felszerelt olcsó szobák, elsőrendű konyha.

Uj társas helyiségek!

Központi fűtés. Hideg-meleg folyóvíz Liftszállítás le és fel. Panziórendszer

Az ARADI KOZLONY előfizetői a kiadóhivatal utalványa ellenében 15-20% engedményt élveznek.

kell egymáshoz közelebb juttatni. Boldogok, akik hisznek! Boldogok, akik nagy ellentéteket ilyen egyszerűen megoldhatónak tartanak.

lesz az ország egész területén. Ez alatt az idő alatt a középületek a nemzeti lobogóval és az angol lobogóval díszítendők fel, mindkettő félárbocra eresztve. A temetés napján, — (tehát kedden. Szerk.) — az ország egész területén, bármilyen látványos, vagy zenés előadás tilos. A közhivatalokban hivatali munkaszünet lesz, az iskolákban oktatási szünet: ehelyett az utóbbiakban a tanárok V. György király életéről tartanak előadásokat.

S. K. SERGIU DIMITRIU.

A belügyminisztérium körrendeletét úgy az aradi megyei prefekturán, mint a polgármesteri hivatalban szerdán reggel vették kézhez és a benne foglalt utasításokhoz híven, kiadták az intézkedéseket. A gyászfátyolos angol lobogó tehát a jövő hét szerda reggeléig marad az aradi városháza kapuja felett.

Leleplezte a nadas-i rablótámadókat Alexandrescu vizsgálóbíró

— A rendőrök, mint álbetörők kihallgatták a rabló cigányok beszélgetését —

Ujabb, rendkívül érdekes fordulat állott be a nadas-i rablótámadás ügyében. Legutóbb beszámoltunk arról, hogy a timisoarai tábla elrendelte annak az öt cigánynak szabadlábra helyezését, akiket tiz-tiz esztendei fegyházra ítéltek el, de akikről a tulajdonképpeni tetteik jelentkezése után kiderült, hogy ártatlanok.

A vizsgálatnak, amely az utóbb jelentkezett négy cigány ellen megindult, volt egy bizonyos pontja. Az új vádlottak ugyan bevallották, hogy a rablótámadást ők követték el, ők hatoltak be a nadas-i Mihaies Todor házába, de Mihaies Todor és felesége — amikor a vizsgálóbíró elé idézték őket, — nem ismerték fel a négy cigányban a támadókat.

Alexandrescu vizsgálóbíró ekkor elhatározta, hogy végképpen és kétségbevonhatatlanul tisztázza az ügyet és érdekes trükkhöz folyamodott. Az aradi rendőrségtől kölcsön kért két rendőrt, ezeket polgári ruhába öltöztette, majd pedig elhelyezte őket a fogház egyik cellájában. Később lehvatta a négy cigányt, akikkel közölte, hogy miután mindent részletesen bevallottak, megengedi nekik, hogy közös cellában legyenek. A cigányokat ugyanabba a cellába vitette fel, ahol a két rendőr volt.

Itt természetesen a foglyok között be-

szélgetés alakult ki. A cigányok az iránt érdeklődtek, hogy a két idegen miért került fogházba.

— Betöréssel vádolnak bennünket, — mondották a rendőrök, — de mi a végsőkéig tagadunk.

— Mi is sajnáljuk most már, hogy vallottunk, — mondotta az egyik cigány. — Hiszen, ha tudtuk volna, hogy Mihaies és felesége nem ismer meg, dehogy is vallottuk volna be a tettet.

A vita során a négy cigány végül is arra az elhatározásra jutott, hogy tagadni kezd, mert hiszen a károsultak úgy sem ismerték fel őket. Közben a rendőröket lekísérték a vizsgálóbíróhoz, ahol a rendőrök a hallottakat jegyzőkönyvbe mondták és így kétségbevonhatatlanul bebizonyosodott, hogy a négy le tartóztatott cigány volt a támadó.

Alexandrescu vizsgálóbíró egyébként Nadason helyszíni szemlét is tartott. Itt Mihaies Todor egyik szomszédja elmondotta, hogy a támadás éjszakáján négy embert látott közelni Mihaies háza felé. Mint már említettük, az először elítéltek öten voltak, míg jelenleg csak négy cigányt vádolnak a tett elkövetésével. Így tehát Mihaies szomszédjának vallomása is alátámasztja azt, hogy a tulajdonképpeni bűnösök a jelenlegi vádlottak

CORSO 5, 7 1/4 és 9 1/4 órák Premier

Epizód

Írta és rendezte: WALTER REISCH. Főszereplői:

Paula Wessely,

Karl Ludwig Diehl, Otto Tressler

Isgalmas meséjű film, élénk tempóval, finom művészettel megjásztva. Az egész film egy hatalmas, de kitérő Paula Wessely-szerep a mai életből mai emberekkel.

Jegyelővét péntek és szombatra!

SELECT 5 és 7 1/4 órák Utoljára

CARANGA

Este 9 1/4 órák Utoljára!

Titkos szolgálat

(Intelligence Service)

Kay Francis, Leslie Howard

Az angol kémiszolgálat történetéből.

R. H. Bruce Lockhart oroszországi angol konzul emlékiratai nyomán.

URANIA 5, 7 1/4 és 9 1/4 órák

Warner Oland nagy sikerrel bemutatott detektívfilmje

A kínai papagály

Jön! HA KETTEN SZERETIK EGYMAST... (Liebesleute.) Két fiatal szív küzdelmének érzelmes története. Főszereplői: Renate Müller és Gustav Fröhlich. Bemutatója holnap a CENTRAL-ban.

H I R E K

A poni, a terrier és Sarolta, a papagály

*

A sandringhami kastély istállójában egy szürke poni maradt árván s míg ura, a szelíd öregur a halál komor diszei között nyugszik összekulcsolt kezekkel, a szürke poni — az állatok különös ösztönével — mintha megérezné a gyászt, kedvetlenül rácsálja zab-adagját az istállóban s aztán busan nyert az egyetlen hangon, melyen a szürke ponik is el tudják sírni panaszukat.

Az embereknek könnyeik vannak, sirásuk és lajongo szavaik, melyek hamar elmosják a gyász keserűségét a szívekből, de az állatok nem felejtnek.

Az elhunyt király kedvenc terrier kutyája, Mobil állandóan ott fekszik és nyöszörög a halottas szoba előtt. A kedvenc papagály pedig, a tündöklő tollu Sarolta állandóan ezt klabálja: „Hol van a kapitány?“ „Jöjjön a kapitány!“.

A kapitány azonban ez alkalommal nem hallja meg kedvenceinek hívó szavát, mereven fekszik díszes ravatalán s az örök utazásra nem viszi el, mint az ó-kori királyok kedvencét...

Minden ékesszavu nekrológnál, hivatalos gyásznál, funerális pompánál, díszes sírelméknél, részvétnyilatkozatnál jobban és őszintébben bizonyítja ennek a három élőlénynek gyásza, hogy aki meghalt, nagy ember volt, mert ember volt és jó volt, aki a hatalom terhes méltósága alatt érző meleg emberi szívet bordott. Halála nagy veszteség, mert a jószág olyan kevés a földön, hogy egy jó ember halála mindig nagy veszteséget jelent. A diplomaták nyelve síma, a történelem lapjait arannyal írják, de Mobil, a terrier és Sarolta, a papagály nem hazudnak, mert nem tudnak beszélni s így nekik hinni kell.

El kell hinnünk, hogy az, akit kora reggelenként a szürke poni sétára vitt, a legjobb öregur volt s akihez hasonló gazdája sohasem lesz. Mobil, a terrier is úgy érzi, hogy élete céltalan lett és üres. Kire fog vigyázni ezután, kít fog megvédelmezni, kinek szolgáljon hűséggel, ha ura, kis kutyája életének bálványja meghalt.?

A haldokló aggastyán élete utolsó pillanatában kedvenc ponijának nevét mormolta — írják az angol lapok. Ki tudja miféle lelki szomorúságok, csalódások és bölcs megismerések égtek abban az élettől bucsuzó sóhajban, mely már az élet leáldozásán csak a kedvenc állat nevére suttogta el egy végtelen nagy és sokmillió birodalom fölött. A király meghalt és Saroltának nem felel senki, amikor századszor kérdi rikácsoló hangján: „Hol van a kapitány?“ WRA.

— ESŐS IDŐ. Mérsékelt szél, több helyen újabb eső, a hegyeken havaseső.

— ZÜRICH ZARLAT: Páris 20.28, London 15.19 és fél, Newyork 307 és ötnyolcad, Milánó 24.37 és fél, Amszterdam 208.60, Berlin 123.55, Prága 12.72, Varsó 57.80, Bucuresti 250. Belgrad 700.

— Vizsgálatot rendelt el a szent szinódus Gurie metropolita ellen. Bucurestiből jelentik: A szent szinódus állandó bizottsága Lapedatu kultuszminiszter elnöklésével tegnap ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy Nicodem moldvai metropolitát bizza meg vizsgálat megindításával Gurie metropolita ellen, akit azzal vádolnak, hogy az egyházi vagyon kezelése körül mulasztást követett el. Ha a vizsgálat adatai kedvezőtlenek lesznek a főpapra, úgy a szent szinódus gazdasági bizottsága fog dönteni az ügyben és ha ez a bizottság ártatlannak találja a főpapot, akkor a kultuszminiszternek még mindig jogában áll a Semmitőszékhez fordulni, amelynek egyesített tanácsa dönt a végső fokon.

— A NACIONALISTÁK ALAKITÁNAK ÚJ KORMÁNYT EGYIPTOMBAN. Kairóból jelentik: Az egyiptomi kormány ma benyújtotta lemondását. A király Nahas pasának, a a Wafd-párt elnökének adott megbízást egy koalíciós kormány megalakítására.

— Vácat emelnek öt év múltán a Kreditanstalt egykori vezetősége ellen. Bécsből jelentik: A Kreditanstalt igazgatósága és végrehajtó-bizottsága ellen 5 éve folyó bünyügyi vizsgálat befejeződött s az iratokat átküldték az ügyészségre, ahol megkezdtek a vádirat megszövegezését. Az intézet vezetősége ellen a hanyag üzletvezetés, csalárd bukás és hűtlenség vádját emelik.

— Bíró Lajos ismert magyar író leánya férjhez ment. Budapestről jelentik: Röviddel ezelőtt érkezett vissza Budapestre Bíró Lajos, a hírneves magyar író, aki évek óta Hollywoodban tartózkodik. Bíró Lajos hazautazásával kapcsolatosan megindultak a találgatások és mint most kiderült, az író leányának, Bíró Verának esküvőjére érkezett haza, akit dr. Holländer Sándor budapesti ügyvéd vett el feleségül.

— A CFR új valutabeváltási áral. Bucurestiből jelentik: Február elsejétől kezdődőleg az államvasút vezérigazgatósága a következő valuta beváltási árfolyamokat lépteti életbe: Svájci frank 32.05, francia frank 3.45, dollár 167.60, német márka 41.10, cseh korona 4.20, olasz lira 8.90, török lira 81.05, font sterling 502, léva 1.25, dinár 3.05, zloty 19.45, pengő 29.65, osztrák schilling 24.75. A fenti árakhoz 38 százalékos felülfizetési kvótát számítanak. Az áremelést csak külföldi utazásoknál számítják.

— Alapy Gyula dr. halála. Alapy Gyula dr. Komárom megye utolsó főlevéltárosa, a komáromi rom. katolikus egyházközség világi elnöke életének 64-ik évében többheti súlyos szenvedés után Komáromban január 20-án elhunyt. Alapy Gyula dr. mint politikus és mint publicista is tevékeny részt vett a közéletben. Január 22-én, szerdán temették el a komáromi rom. katolikus temető kápolnájából. Halálát kiterjedt rokonsága, köztük Alapy Gáspár magyar királyi kormányfőtanácsos, Komárom főpolgármestere gyászolja.

Az angol király halála és a biztosító-társaságok

Londonból jelentik: A biztosító társaságok ma kezdték meg a király halálesetére kötött biztosítások lebonyolítását. Azok a vállalatok ugyanis, amelyeknek anyagi érdekeit a király elhalálozása érinthetett, különösen a színházak, a mozik, a vendéglők és kávéházak, biztosították magukat a haláleset bekövetkezése esetén felmerülő károk ellen. Ugy tudják, hogy a biztosítások súlyos ezrekről szólnak, de a 10.000 fontot egyik biztosítás sem haladja meg.

— Ifj. Fellner Frigyes dr. egyetemi magántanár. Budapestről jelentik: A magyar vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. ifj. Fellner Frigyes tanársegédnek „Közlekedési politika“ című tárgykörből egyetemi magántanárként történt képesítését jóváhagyólag tudomásul vette és őt e minőségben megerősítette. Az új egyetemi magántanár fia id. dr. Fellner Frigyesnek, az európai hírvé közgazdasági szaktekintélynek és magántanári minőségében való megerősítése osztatlan örömet váltott ki a magyar tudományos körökben, ahol az új magántanár kiváló kvalitásait méltán becsülik és értékelik.

Külföldi hazaérkezésem után női-ruha szabászati tanfolyamot nyitok.

Jelentkezni lehet Bulev. Regina Maria 18. bent az udvarban, d. u. 2-6 óra között.

407

Illés Gyuláné.

— Megszöktettek a leánykereskedők egy clujli leányt. Clujról jelentik: Joga József CFR-nyugdíjas jelentést tett a rendőrségen, hogy 18 éves Anna nevű leánya szombaton az esti órákban eltávozott hazulról azzal, hogy az egyik közeli gyógyszerárba megy aszpirint bevásárolni és nyomtalanul eltűnt. A rendőrség bevezette a nyomozást, melynek során megállapították, hogy a leány egy középkorú nővel sétált a kérdéses estén és a vasuti állomás jegypénztáránál jegyet váltott. A rendőrség felfedése szerint a leány leánykereskedők karmaiba került.

Kényes alternatíva

A HÖLGY: Most pedig, kedves mester, egy elragadó és élethű képet csináljon rólam!

A FÉNYKÉPESZ: És melyikből parancsol a kettő közül...?

Az aradvárosi főállatorvos ellen emelt vádak ügyében Aradra érkezik Cristea vezérfelügyelő

Szombaton délelőtt Timisoaráról Aradra érkezik Cristea Tiberiu állategészségügyi vezérfelügyelő, hogy levezesse a vizsgálatot a Popovici David városi főállatorvos ellen emelt vádak ügyében. Mint emlékeztetés, Vulpe Iosif, az aradi városi átmeneti-bizottság helyettes elnöke két interpellációban hívta fel a város vezetőségének figyelmét, hogy Popovici David esztendőközön át néha okkal, néha ok nélkül zárolt területnek nyilvánította Aradot, aminek következtében innen sertést nem lehetett exportálni. Ez súlyos károkat okozott úgy az itteni termelőknek, mint az exportőröknek.

Vulpe Iosif interpellációinak eredményeképpen a város vezetősége elhatározta, hogy vizsgálat elrendelését kéri Popovici David ellen. A földművelésügyi miniszterium a vizsgálat levezetésével dr. Cristea Tiberiu timisoarai állategészségügyi vezérfelügyelőt bízta meg, aki — mint említettük — szombaton érkezik Aradra és megkezdji az ügygel kapcsolatos kihallgatásokat.

— Bucuresti-i konzervatóriumi növendék öngyilkossága. Bucurestiből jelentik: Schuller Hilda 21 éves konzervatóriumi növendék az Eugen Statescu-ucca 12. számú ház hetedik emeletén levő lakásáról az uccára ugrott és halálrauzta magát. A szerencsétlen leány tettét azért követte el, mert vőlegénye elhagyta. Két levelet hagyott hátra, a melyeket a rendőrség kézbesített a címzetteknek.

— Halálozás, Baia-Maren életének 79-ik, boldog házasságának 47-ik évében rövid szenvedés után elhunyt dr. Endrődy Ignác Gusztáv nyugalmazott állami főorvos. Az elhunytat felesége, Gyöngyösi Horváth Ilona és fájdalomtól sújtott családja gyászolja. Az elhunytat január 20-án temették el Baia-Mare egész társadalmának mélyszéges részvéte mellett.

Súlyos csapás érte Tichy Antal megyeszerte ismert chisineu-cris-i kereskedőt. Kislánya, az 5 éves Jolika 10 napig tartó szenvedés után elhunyt. Temetése csütörtök délután 2 órakor lesz. A mélyen sújtott család iránt nagy részvét nyilvánul meg.

Afrikai élmény

— És mondja Mister, nem tudta megmenteni barátját az emberevők karmaiból?

— Sajnos, nem. Amire odaértem, már az étlapról is törölve volt.

— Új járásbíró ineen. Az igazságügyminiszterium ma rendeletet adott ki, amelyben Draghici Florea járásbíró Teleorman megyéből az arad megyei ineni járásbíróvá élére helyezték, míg Aradon Silviu eddigi járásbíró már beosztást kapott.

Olesó muresi és dunai halak állandóan kaphatók

Kohn József-nél, a lutheránus templommal szemben.

— Elhalasztották Valeanu Aurel bünpörének táblai tárgyalását. A timisoarai Tábla kedd reggelre tüzte ki Valeanu Aurel volt prefektusi tisztviselő bünpörének tárgyalását. Amint ismeretes, az aradi törvényszék többévi börtönrre ítélte Valeanut, aki körülbelül 60.000 leit sikkasztott. Az elítélt fellebbezett, a mára kitűzött fellebbezési tárgyalást azonban a Tábla a védelem kérésére elhalasztotta.

— Meghülésnél, náthalásznál, torokgyulladásnál, mandolalobnál, fülkatarrusnál, valamint ideg-fájdalmaknál és szaggatásnál naponta fél pohár természetes „Ferenc József“ keserűviz nagyon jót tesz, mert a gyomorbelcsatornát alaposan kitisztítja és desinficiálja, azonkívül pedig megfelelő emésztést biztosít. Egyetemi orvostanárok véleménye szerint a Ferenc József viz hatása gyors, kellemes és megbízható, s ezért használata járványok idején is igen célszerűnek bizonyul.

— Az aradi rendőrség nyomozó osztálya a következő felhívást közli. A napokban a vári hid közelében egy férfi felszállt egy bérkocsira és kihajtott az aradi állomásra. Az állomáson észrevette, hogy nála maradt egy Wertheim-szekrény kulcsa, amit odaadott a kocsisnak, azzal, hogy a városba menet adja át egyik aradi kereskedőcégnek. A kocsis azonban elfelejtette a cég nevét. Aki úgy véli, hogy a Wertheim-kulcs az ő tulajdona, az jelentkezék a rendőrség nyomozó osztályán.

Mégis Desbons fogja védeni a marseillei merénylőket

Párisból jelentik: Tudvalevőleg Desbons védőt, a marseillei merénylők védőjét törölték az ügyvédi kamara tagsorából. Hír szerint ennek ellenére is ő fogja védeni a merénylőket az új tárgyaláson anélkül, hogy rehabilitálták volna. A francia bünvádi perrendtartás 295-ik paragrafusa alapján ugyanis a bíróság elnöke megengedheti a vádlottaknak, hogy ne ügyvédet, hanem valamely ismerősüket, esetleg barátjukat válasszák védőül. Miután a merénylők más védőről nem akarnak hallani se, most kérelmet intéztek az aix en provençei bíróság elnökéhez, engedje meg, hogy barátjuk, Desbons láthassa el az új tárgyaláson is a védelmet.

PÉNTEKEN: VASÁRNAPI MUNKASZÜNET. Január 24-én ünnepli Románia az egyesülési ünnepét, aminek következtében törvényes munkaszünet lesz és így a vasárnapi munkaszünet rendelkezésel érvényesek.

Agyonlőtte magát Solyom-Fekete Gellért nyugalmazott honvéd tábornok. Budapestről jelentik: Solyom-Fekete Gellért nyugalmazott honvéd tábornok kedden reggel vadászfegyverével agyonlőtte magát és meghalt. Az 57 éves tábornok súlyos betegsége miatt követte el tettét. Szeme már évek óta gyengült és attól félt, hogy megvakul. Nemrégiben kisebb agyvérzést kapott és azóta nagy fájdalmak is voltak. Búcsulevelében bocsánatot kér tettéért. Családja már napok óta sejtette, hogy komor terveket forogtat agyában és ezért szigorú felügyelet alatt tartotta. Egy pillanatig hagyta csupán magára és ekkor követte el az öngyilkosságot. Solyom-Fekete Gellért valóságban legendás hőse volt a világháborúnak. Csaknem az összes katonai kitüntetések megkapta. Mint százados kezdte a világháborút, amelyet tábornoki rangban fejezett be.

Párbeszéd a jövő századból

Egy angol tudós a minap azt állította, hogy *előtt az idő, amikor az emberiség osztódás útján fog szaporodni. Ebből az időből lessük el az alábbi párbeszédet az aradi autobuszon:*

— Mit csinál a kedves férje? Hogy van?
— Köszönöm, jól — osztódik...

— Szavalókórusban követeltek jobb bánásmódot a deval fogház foglyonól. Devaról jelentik: Vasárnap délelőtt elérte a városban a hír, hogy a rabnők állandó kiabálással, amely az uccára is kihallatszott, tüntettek és jobb bánásmódot követeltek. Valóban, a törvényszék mellett fekvő fogház környékén minden oldalról hallani lehetett a tízpercenként megisméltető kiabálást. Valóságos szavalókórust rendeztek: egyik előmondta a jelszót, mire a többiek kórusban utána kiáltották. A tüntetés egész vasárnap délután tartott és hétfőn délelőtt újra kezdődött. Híre járt, hogy a rabnők a sétaidő és más jogok megadása miatt kezdtek a tüntetésbe. Állítólag újságok szabad behozatalát is követelték. Hírlett továbbá, hogy az orosz nyelvnek a levelezésben való használata is egyik oka lett volna a fogházigazgatóság és a foglyok közti vizálynak.

VITAMOST a vese, máj- és epebetegségek modern gyógyszere
Kapható: Dr. KREPIL, Str. Horia No. 8.
Ugyanott ménesi vörös- és fehér bor. 816

Résést szenved az új autobuszközlekedés. Az aradvárosi autobuszközlekedés ma távirati értesítést kaptak a bratcai „Epeda” gyártól, amely közli, hogy nyersanyaghiány miatt nem tudja az új autobuszközlekedéshez szükséges anyagokat idejében szállítani. Emiatt az új autobuszközlekedés üzembehelyezése késést szenved és az új autobuszközlekedés előreláthatólag csak február 15-én kapcsolódnak be a forgalomba.

Február 22-én tartja az aradi Societatea Hipica (Lovar Egylet) szokásos évi bálját, amely minden bál szívesen legelőkelőbb és legjobban sikerült társadalmi eseménye. A szervezőbizottság már megkezdte munkáját, hogy biztosítsa a bál sikerét. Arad előkelő társadalmának nagy várakozással tekint a Lovar Egylet bálja elé, a hölgyek már megrendelték bál toalettjeiket. Arad legdisztingáltabb bálja lesz a Lovar Egylet bálja, amelynek sikerét az iránta megnyilvánuló nagy érdeklődés már előre biztosítja.

— Ma az alatti gyógyseprők tartanak éjszakai szolgálatot:

VOJTEK: Bulevardul Regina Maria.
DANCIU: Piata Mihai Viteazul.
BERNÁT: Lăngă Gară (vasútállomáson).
BERGER: Calea Saguna.

STYLLA? A S P I R I N

— Ma este Gábor Mara előadó-estje az Olympia klubban. Az Olympia klub vezetősége meglepésnek tartogatta, hogy nemcsak ma, csütörtökön, hanem holnap, pénteken, színelőadás után is az aradi színtársulat kiváló szobretprimadonnája szerepelni fog az Olympia klubban. Műsorának első részében a művészön briliáns temperamentumával megjászott előadásszámok szerepelnek. Rezes György, az aradi származású zenekomponista két ragyogóan sikerült műsorszámmal szerepel. A műsor második részében Gábor Mara akrobatikus táncszámai, valamint Pető Sándor stepp-szólója fog feltűnést kelteni. Klubtagok teljesen diamentesen élvezhetik Gábor Mara előadó-estjét.

Hölgyek figyelmébe!

Tisztelettel értesítem a n. 6. hölgyközönséget, hogy programomat január 15-től leszállítottam, és pedig:

Öndolálás	Vizöndolálás	15-20.— lei
Hajvágás	Dauerwelle	170.— leltől
Manicure	(tartós öndolálás)	
Féjmosás	Hajfestés,	150.— leltől
	(mindenszínben)	

Pontos és ügyes kiszolgálás! Szíves pártfogást kér.
Nógrády Tivadar hölgyfodrász Arad,
Str. Eminescu 22-24

— Az Ardeall és Banati Vendéglős Szindikátusok Szövetsége szerdán választmányi ülést tartott Aradon. A gyűlésen Timisoaráról, Clujról, Oradeáról, Lugojról, Satu-Mareról, Brasovból és Sibuból vettek részt kiküldöttek, akik a szövetség belső szervezetére vonatkozó ügyeket tárgyalták meg.

NAHAS PASA

az új egyiptomi kormányelnök

— A kritikus életkorban reggelenként 1-1 pohár természetes „Ferenc József” keserűviznek valóban áldásos hatása van! Az orvosok ajánlják.

Három igaz szó: GÁRDONYI

111 szemüveg kiváló
Arad szaklászereze, a Minorita templom mellett

Az aradi Katholikus Népszövetség kulturdelutánja

Az aradi Katholikus Népszövetség Január hó 26-án, vasárnap délután fél 5 órakor kulturdelutánt rendez az Iparos Otthonban. A kulturdelután a katolikus társadalom kimagasló eseménye lesz. Ilyen kulturdelutánja a kath. Népszövetségnek évek óta nem volt és azért az különös jelentőséggel bír az aradi katolikus társadalmi élet megteremtésének szempontjából. A kulturdelután előadója: Marczay Károly, a timisoarai tagozat elnöke lesz, de a többi műsorszám is különös érdeklődésre tarthat számot. A kulturdelután műsora a következő:

1. Zenekari nyitány: Előadja a „Kolping”-zenekar, Hüttner Vilmos vezényletével.
2. Elnöki megnyitó: Tartja: Dr. Löcs Rezső elnök.
3. Sik: „Katholikus vagyok”. Szavalja: Gaáli László.
4. Ünnepi beszéd: Tartja: Pongrácz Gellért, a „Kolping” egyület igazgatója.
5. Balett: Nussbaum Marika. 6. Timisoarai kiküldött előadása: Tartja: Marczay Károly tanár.
7. „Kolping”-zenekar: Egyveleg.
8. „Aradi Katolikus Daloskör”: népdalok. Szablóczky János karnagy vezényletével.
9. Zárzó: Tartja: Dr. Lakatos Ottó plébános.

A nagy Duna mentén...

— Déznai Viktor dr. előadása —

A nagy Duna mentén végig vezette az este a Kölcsey Életiskolában Déznai Viktor dr. azt a nagyszámu közönséget, mely a szabadegyetemi előadások hosszú szünete után ismét megtöltötte az Iparos Kulturház termét. Igen kellemes és tanulságos volt ez a többezer kilométeres képzeleti séta a Duna német forrásvidékétől a romániai deltáig és Csehszlovákiától Magyarországon át Jugoszláviáig. Kellemes képzeleti séta volt, mert Déznai tanár folyamatosan élénk előadó és tanulságos, mert világos és maradandó ismeretet adott azokról a természeti adottságokról, melyek a Dunamedencében élő népek multjában és jelenében az életviszonyokat meghatározzák. Hogy a tanulságokat rejtő ismeretek az előadó elhangzott szavaival el ne tűnjének a következtetések elől, Déznai dr. egy előadásának tartalmát jellegzetesen mutatató térképet rajzolt papírra és a következtetésekhez szükséges számadatainak táblájával együtt függesztette ki a hallgatók elé. Így mindenki hízagatlanul követhette az előadót a Dunamedence sokféle vonatkozású ismeretében. El nem lankadó figyelemmel is követték a várostudomány szempontjait kimerítő fejtegetéseit és az egyórás előadás végével melegen megtapsolta az a megnövekedett közönség, melyet már decemberi első előadásaival nyert meg.

Előadását annak a magyarázatával kezdte, mi a geopolitika. A háborúból tanultuk meg, hogy minden politikának egy biztos alapja van: a föld. Okos politika csak az, mely ezen a szilárd alapon, a föld adottságaiból le kell vonnia a tanulságokat, a városok sem élnek önmagukban, hanem egy nagy vidék természeti kincseiből élnek. Ezért kell ismernünk a Dunamedence földrajzi adottságait, melyekre épül a politika. Ez a földrajzi adottságokban rejlő sorsközösség testvérekre teszi a különböző nyelvű népeket, akiket helytelen antagonizmusok valamennyiük kárára megakadályoz az okos együttélésben.

Abban csendült ki az előadó tanítása, hogy a gyakorlati politikusoknak a Dunamedence természetes adottságaiból le kell vonniuk a tanulságokat, hogy minden nép békés munkában boldogulhasson. A bő statisztikai adatokkal érdekesen alátámasztott előadás végeztével az előadót hosszan ünnepelelték.

Jövő szerdán Zima Tibor lesz a Kölcsey Életiskola előadója. Tárnya: „Arad városépítői”

Köszönet a férfinem?

Arkanzasból jelentik: Dr. David Causey, az arkanzasi egyetem rendes tanára „kiszámitotta”, hogy körülbelül egymillió év múlva teljesen feleslegessé válnak a férfiak. A természet tulajdonképpen megbánta, hogy férfit is alkotott — mondja az arkanzasi egyetem kitűnő tanára. — Ezt bizonyítja az is, hogy a férfiak visszafejlődnek, egyre kisebbek, a nők egyre nagyobbak lesznek. Egyes háziállatoknál már egészen feltűnően mutatkozik ez a visszafejlődési tendencia. Az sem véletlen a professzor szerint, hogy egyre több nő születik. Causey azt sem tartja kizártnak, hogy az emberek később osztódás útján fognak szaporodni.

— A Victoria bank követeli az árvíz kölcsön elmaradt részletét. Az aradvárosi átmeneti-bizottság ma délelőtti ülésén Tatu Ioan beszámolt annak a levélnek tartalmáról, amelyet az árvíz kölcsön ügyében a Victoria Takarékpénztár a város vezetőségéhez intézett. Mint ismeretes, Aradváros az 1932. évi árvíz idején tízmillió leles kölcsönt vett fel a Victoria takaréktól és ezt az összeget ugyancsak kölcsön formájában kiosztotta a micalacai árvíz károsultak között. A rossz gazdasági viszonyokra való tekintettel azonban a micalacaiak nem törlesztettek, úgy, hogy a város sem tudta törleszteni a Victorianál fennálló tartozását. Kamat fejében azonban évi 800 ezer leit fizettek és csak maga a váltóilleték 160 ezer leit tett ki. A Victoria Takarékpénztár most felszólította a város vezetőségét, hogy a jövő évi költségvetésbe vegyen fel két és félmillió leit az árvíz kölcsön törlesztésére. A pénzintézet tehát nemcsak a most esedékes, hanem a három esztendőn át elmaradt részletek egyszerre való kiegyenlítését kéri. Ez természetesen nagy gondot okoz a városvezetésnek és úgy döntöttek, hogy az a bizottság, amelyet a városvezetés legutóbbi ülésén alakítottak meg, a jövő hét elején menjen ki Micalacára és ott tárgyaljon az érdekelt árvíz károsultakkal a törlesztés megkezdése érdekében. A bizottság a helyszínen megvizsgálja, hogy kik azok, akik valóban nem tudnak fizetni, de a többiekben behajtják az adósságot.

A svájci kereskedelmi Napoleon visszahelyezte trónjára az egyéni kezdeményezést

„Az egyéni érdek kielégítése szolgálja legjobban a közösséget!”
— Duttweiler mozgó áruházainak és eszméinek sikere — Becsületes reklám, zuhanó árak, tömegfogyasztás — Politikai győzelem
— Duttweiler az idegenforgalmi munka élén —

Svájcban egy szédületes karrier indult el és egy eddig ismeretlen emberről beszélnek politikai, gazdasági és társadalmi körökben. Ez az ember nem politikus, nem népszerű, hanem egyszerű vállalkozó és a cél, amelyet maga elé tűzött: a maga boldogulása és a svájci drágaság letérése. Neve: G. Duttweiler.

Mig a német nemzeti szocializmus a „Gemeinnutz geht vor Eigennutz” jelszavát állítja egyedül érvényes elvként a társadalom elé, G. Duttweiler svájci polgár és nagyvállalkozó minden szocialista és áll-szocialista tannal ellentétben merészen ki mondja, hogy „Eigennutz geht vor Gemeinnutz”, vagyis csak az önérdek vagy egyéni érdek kielégítése szolgálja ténylegesen a közérdeket, míg az egyéni vállalkozási kedv elnyomását valójában a közösség szenved meg. Csak ha mindenki saját érdekeinek józan felismerésével végzi munkáját, indulhat meg a gazdasági élet egészséges vérkeringése.

A „gazdag ember” eszméi

Sokan bizonyára az „átkos liberalizmus” fel-támadását látják Duttweiler nézeteiben, de megnyugtatóan közölhetjük: e nagyvállalkozó harca éppen a trösztök, szindikátusok és egyéb állítólag „liberális eredetű” érdekképviseltek ellen irányul. Egyáltalában ez az érdekes svájci kapitalista igen keveset törődik a politikai elhatárolásokkal, sőt voltaképpen nem is tekinti magát politikusnak. Nem „vezér”, nem pártalakító, nem apostol, nem elméletet hirdetője, hanem az utóbbi évtizedek egyik legsikeresebb vállalkozója, aki saját üzemeinek tapasztalatait a közönség szolgálatába állítja. Különös ember már csak azért is, mert a korszellemmel ellentétben büszke a gazdagságára és írásaiban minden álszerűség nélkül mint „gazdag emberről” beszél sajátmagáról. Csak pár szóval félhet ki Duttweiler elméletére, melynél különben is fontosabb a mindig alkalmazkodó és új utakat kereső gyakorlat.

Duttweiler szerint új vállalkozási szellemre van szükség, amelynek azonban nincs köze a mult „szatócsok” vállalkozási szelleméhez. A régi vásárló közönség vagy teljesen eltűnt — mondja Duttweiler — vagy pedig lényegesen megváltozott. A mai vásárlóközönségnek pedig egészen mások az igényei. A gazdasági életnek ehhez az új igényhez kell alkalmazkodnia.

A hatalmas haszonnal dolgozó üzemek ideje elmúlt.

A ma vállalkozóinak minimális haszonnal kell megelégednie, de bőséges kárpótlást találhat az olcsón kalkulált áru tömegfogyasztásában. A közönség ma csak a való értéket — tehát az anyag és a teljesítmény értékét tudja megfizetni és nincsen meg az anyagi ereje ahhoz, hogy „márkákat”, neveteket és külsőségeket fizessen meg drága pénzben. A közgazdaság mai alapja csak a „Materialwert”, az anyagérték lehet, amely a vásárlónak körülbelül a befektetett összeg kilencvenöt-százalékos ellenszolgáltatását nyújtja. Ha ez a szempont érvényesül, megszűnik az érdeklentét a munkaadó és a munkás között is, miután mindketten a közös cél érdekében dolgoznak. Így talán mindez kissé elvontnak és megkonstruáltak tűnik, de Duttweiler saját példáján igazolhatja felfogása életrevalóságát. Ugyis Svájcban a semmiiből kezdte el, ma pedig Svájc egyik leg-hatalmasabb és — legnépszerűbb vállalkozásának az élén áll.

Ol autobusz elindult...

Ő teremtette meg a „Migros”, egy bevásárlási és eladási szervezetet, amely az érdekképviseltek minden ellenállását leküzdve, az egész Svájcot pár esztendő alatt meghódította. Őt mozgó áruházai által alakított autobusszal indult meg a „Migros”. Ezek a mozgó áruházak a városokban és falvakban házról-házra jártak és minden háztartáshoz használható és szükséges árut a szokott áraknál harminc-nyegven százalékkal olcsóbban kínáltak. A rezsiköltségek hatalmas csökkenése, tervszerű bevásárlás, a közönség igényeihez való tökéletes

alkalmazkodás és a legszerényebben kalkulált haszon révén érte el Duttweiler ezt a páratlan ártörést és pedig oly nagy sikerrel, hogy

ma minden kerületben ott vannak már a Migros fiókjai és a mozgó áruházak százai gördülnek végig Svájcban.

A Migros hatását legjobban egy példa mutatja:

Duttweiler az érdekképviseltek szörnyű felháborodására a csokoládé árát 60 centről 25 centre szállította le. Az eredmény pedig az lett, hogy bár Svájc ugyiszólván teljesen elvesztette nyolcmillió kiló csokoládé kivitelét, a svájci csokoládé-iparnak jobban megy a sora, mint valaha. Duttweiler ránevelte a lakosságot a csokoládé tömeges élvezetére. Nem szabad megfélemlenünk a propa-

Duttweiler a politikában és az idegenforgalomban

Az utolsó svájci választásoknál az egész nyilvánosság óriási meglepetésére Duttweiler szenzációs győzelmet aratott. Bár a svájci választótörvény a nagy pártoknak kedvez és úgy a jobb- mint a baloldali pártok hevesen támadták a Migros vezérét, Duttweiler és barátai különböző kantonokban annyi szavazatot gyűjtöttek egybe politikamentes gazdasági programjukra, hogy heten bekerültek közülük a Bundesratba, ahol ma már Duttweiler igen kiemelkedő szerepet játszik. Mivel a Migros további terjedésének az érdekképviseltek egyelőre útját állják és Duttweiler új teret igényelt egyéni iniciatívája számára, hozálátott egy mellesleg a svájci idegenforgalom teljes átszervezéséhez, amely most a svájci fiúrdóhelyek és szállodák jelentős részét a „Hotel Plan”-ban egyesíti. Hogy tervei iránt bizalmat keltsen, mindenképpent kétszázötvenezer frankot adott saját zsebéből az új szervezet finanszírozására és ez a példa olyan gyűjtőben hatott, hogy rövid idő alatt milliók gyűltek össze.

Nincs helyünk arra, hogy részletesen beszéljünk a Hotel Plan tevékenységéről. Itt is Duttweiler ismertett elvei érvényesülnek és a nagy-

Városi Színház
 Csütörtök 9 órakor
HAMLET
 F. Bárdy Teréz és Forgács S. bucsufelleptével

Vigyázat! Pénteken három előadás!
 D. u. 3 órakor
Katz bácsi
 Délután 6 órakor
ÉRETTSÉGI
 Este 9 órakor szigorúan csak felnőtteknek
Leányalom.
 Francia vigoperett-ujdonság.

ganda teljesen új formáiról sem. A Migros óriási reklámot fejt ki a sajtóban, de a reklám alapja a teljes őszinteség. Duttweiler üzemei bevásárlásáról s ezt követően az árkalkulációról, napról-napra értesíti a vásárló közönséget, melynek így sohasem látott mértékben megnyerte bizalmát.

A leghevesebb harcot indította meg Duttweiler a szövetségeseit ellentétben. A szövetségetek a mozgékonyagra utalt közgazdaság elbürokratizálódását jelentik Duttweiler szerint és így a drágaság főközösihoz tartoznak. Megölik az egyéni vállalkozási kedvet, mely nélkül a gazdasági élet először megmerevedik, majd elsorvad.

szerű organizáció lehetővé teszi, hogy

Londonból és vissza Londonba az utazás ma nyolcnapos tartózkodással egy elsőrangú svájci szállodában kevesebbe kerül, mint egy egyszeri utra szóló másodosztályu menetjegy.

Ilyenképpen a Hotel Plan, melynek ma már minden európai fővárosban van képviselete, egy tesszini fiúrdóhely látogatottságát az augusztusi holt szezonban tizenkét százalékról kilencvenhat százalékra emelte és az idegenforgalom hanyatlását elsősorban megszenvedő Luganonak egyetlen egy idény alatt huszonháromezer vendéget hozott... Különböző szervezetek az idegenforgalom terén is csatasorba álltak Duttweiler ellen, de ez a svájci „Kaufmann” kemény fából van faragva, az ellenállás csak növeli energiáját és most már kivívta második dőnő győzelmét is.

Egyre többen látják úgy Svájcban, mint a külföldön Duttweilerben a svájci gazdasági élet nagy reformátorát és talán még többet is. Más országok számára pedig rendkívül tanulságos, hogy miképpen győzedelmeskedik a maradisággal és a kísérletezéssel szemben — a pozitív eredmény...
 R. L.

Gróf Tisza József visszautasított öröksége körül érdekes pereskedés indult Budapesten

Budapestről jelentik: Tisza István gróf unokájának visszautasított öröksége körül — amelynek híre nemrégiben nagy port vert fel — most igen érdekes bonyodalom játszódott le a budapesti törvényszék előtt. A néhai nagy-névű miniszterelnök unokája, Tisza József gróf, aki a debreceni gimnázium növendéke, nemrégiben nagy örökséghez jutott. Meghalt nagyböloni Bölony Józsefné, durgaság ardeali földbirtokosnő és végrendeletében egész vagyonát gróf Tisza Józsefnek hagyta, azzal a kikötéssel, hogy a fiatal gróf a Tisza név mellé köteles fölvenni a Bölony családnevet is.

Az örökös fiatal gróf nevében a gyámja, Rakovszky Iván volt belügyminiszter felesége azonban visszautasította az örökséget, mert a család nem volt hajlandó eleget tenni annak a kikötésnek, hogy Tisza József gróf családj nevéhez kapcsolja a Bölony nevet is.

A visszautasítás után a végrendelet értelmében a vagyon a Nemzeti Színházra szállt. Mialatt az erre vonatkozó tárgyalások folytak, egy budapesti nagybank polgári pert indított gróf Tisza József, mint a Bölony-vagyon örököse ellen, azon a címen, hogy Bölonyné 19.000 pengővel tartozott a banknak. A törvényszék kitűzte a tárgyalást, amelyen a fiatal gróf jogi képviselői bejelentették, hogy Tisza József gróf nem fogadta el az örökséget, tehát nem is lehet felelős a vagyon terhelő tartozásért.

A bank erre a tartozásra vonatkozó pert megszüntette, azonban kijelentette, hogy a

perrel kapcsolatos költségeket mégis csak gróf Tisza Józseftől követeli, mert a banknak nem volt tudomása az örökség visszautasításáról, tehát a per megindításával és a tárgyalással felmerült költségeket az örökös teszi felelőssé.

A törvényszék most már a perköltségek-re leszállított pert tárgyalta és elutasította a keresetet azon a címen, hogy ha a bank idején betekint a hagyatéki iratokba, megtudhatta volna, hogy Tisza gróf visszautasította az örökséget.

Chölecsi hártérítési pert indított Trebits Lincoln, a budhista szerzetes egy kínai orosz lap ellen

Londonból jelentik: Csang-Koung budhista szerzetes, aki azonos Trebits Lincolnnal, a sanghaji kínai kerületi bíróság előtt rágalmasági pert indított egy kínai orosz lap ellen, amely cikkeiben azzal vádolta meg őt, hogy titkos szerepet játszott az angol-orosz viszály ügyében. Trebits Lincoln ezért erkölcsi kártérítés címén 10.000 kínai dollár megítélését kérte.

A bíróság azonban a kérelmet elutasította azzal az indoklással, hogy a hirt az orosz lap a cseh újságokból vette át és csak azt a sovány elégtételt adta meg a teleresnek, hogy elrendelte a többi lapoknak, hogy az ügy leközlés esetén ne nevezzék Trebitset titokzatos kínai szerzetesnek.

Színház - Művészet

»Érettségi«

(Forgács Sándor és F. Bárdi Teréz vendégjátéka az aradi színházban)

Budapesten az „Érettségi” Fodor Lászlónak ez a szokatlanul nem fodorlászlos, hanem finomabb és mélyebb eszközökkel hatást kereső darabja, az elmúlt napokban érte meg a századik előadást és az aradi színiévnadnak is ez a vigjáték volt egyik legnagyobb sikere. Jól választott tehát a színház akkor, amikor Forgács Sándor és Bárdi Teréz vendégszereplése alkalmából ezt a darabot tűzte műsorra, mert hiszen az „Érettségi”-ben úgy Forgács Sándor, mint Bárdi Teréz bőven csillogtathatták azokat a kvalitásaikat, amelyeket az idén — a prózai társulat összeállítása következtében — fájdalommal nélkülöz az aradi közönség.

Talán éppen ennek tudható be, hogy a színházban egybegyűlt közönség fokozott melegséggel üdvözölte és ünnepelte a vendégszereplő művészpárt. Forgács Sándor felfogásában a gimnáziumi igazgató szinte típus-szerűen ható és az étellel, az iskola falain kívül lévő világgal kevés kapcsolatot tartó tanár volt. Az iskolának, könyveinek és munkásságának él és a botrányon kívül, amely egyik tanítványa szerelmes levelének elfogatása és nyilvánosságra kerülése miatt fenyeget, talán az még jobban megdöbben, hogy belé valaki még — szerelmes lehet, hogy nő és éppen egy fiatal leány, egyik növendéke észreveheti benne a férfit. Attól a pillanattól kezdve, amikor ezt tudni véli, magatartása és minden ténykedése nem más, mint kapaszkodás ebbe az illúzióba, ragaszkodás hozzá, ami azonban nem zárja ki, hogy, amikor a harmadik felvonásban megtudja, hogy a szerelem csak játék, mese és trükk volt, ne férfies és méltóságos rezignációval viselje el a valóságot. Tökéletes és élő alakítás volt ez, Fodor László figurájának nagyon közel hozása a közönséghez.

Bárdi Teréz tehetsége, bája, temperamentuma fiatalságot és üde színt hozott a színpadra. Furfangos, ravasz bakfis volt, akinek nemcsak az igazgató, de a közönség is szívesen hisz el mindent: azt is, hogy szerelmes levelet írt és azt is, hogy a szerelmes levél nem más, mint stílusgyakorlat. Szertelen, de mégis vaslogikával dolgozó, céltudatos leány, aki jókedvvel, sirással és áltatással kiverékszi magának azt, amit akart: elkerüli a botrányt és az érettségi után megkapja a völegényét, nem az igazgatót, hanem azt, akire akkor gondolt, amikor a szerelmes levelet írta.

A többi szereplők — ugyanazok, akik Jávör Alfréd és Gábor Mara kivételével az „Érettségi” előadásain eddig is játszottak — szintén kivétel nélkül megérdemelték azokat a tapsokat, amelyek a felvonások után felhangzottak.

A közönség egy kellemes színházi est emlékével távozott az „Érettségi” előadásáról, amelyet Forgács Sándor és Bárdi Teréz vendégszereplése a „jeles” osztályzatra emelt. (—)

A VÁROSI SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Csütörtök este 9 órakor: Hamlet. Dráma. F. Bárdi Teréz és Forgács Sándor bucsufellépte.

Péntek délután 3 órakor: Katz bácsi. Zenés vigjáték.

Péntek délután 6 órakor: Érettségi. Vigjáték-ujdonság. id. Szendrey fellépte.

Péntek este 9 órakor: Leányálom. Francia vígoperett-ujdonság negyedszer. Szigoruan csak felnőtteknek.

Szombaton: Román előadás.

* Ma este a „Hamlet”-ben bucsuzik F. Bárdi Teréz és Forgács Sándor. Shakespeare világhírű „Hamlet”-jének címszerepében bucsuzik az aradi közönségtől Forgács Sándor, míg neje, Bárdi Teréz Orla szerepében fogja érvényesíteni ragyogó színjátszó képességét.

* Pénteki előadások. Délután 3 órakor: „Katz bácsi”. Peti és Vértes nagysikerű zenés vigjátéka. Felhő Ervin ragyogó alakításával a címszerepben. Délután 6 órakor: „Érettségi”. Az idei szezon legnagyobb sikere. Ennek a világhírű műremeknek minden előadását zsúfolt házak előtt játsza le Európa valamennyi színháza és itt Aradon is már a tizedik telt házat produkálja Fodor „Érettségi”-je. Este 9 órakor: „Leányálom”. Vigyázati Francia vígoperett. Szigoruan csak felnőttek számára íródott és játszódik ez a kacagtató és finom francia szellemességgel megírt ujdonság. Ha jól akar mutatni, okvetlen nézze meg.

Makacs fejfájás gyötri — de nem tudja az okát?

Valószínűleg nincs rendben a bélműködése. Elfoglalt embereknek igen gyakran fordul elő, hogy nem törődnek kellőleg a rendszeres, mindennapi széklettel. Ennek pedig első sorban heves főfájás a következménye. Ilyenkor egybiztos, de enyhe hatású hashajtó segít. Szedje a KOPROL csokoládépasztillát, amelynek nemcsak az íze kellemes, hanem a hatása is biztos és enyhe. Nem okoz görcsöket, hasmenést, hanem a normálisnak teljesen megfelelő székletet idéz elő.

KOPROL

megszünteti a székrekedés okozta fejfájást.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Costinescu kereskedelmi miniszter hazaérkezett és nagy feltűnést keltő nyilatkozatot adott a sajtónak a külkereskedelmi visszaélésekről

„A Gross-féle alakok könnyen elkövehetnek szőlőhámosságokat” — A miniszter ellenzi az eddigi árucsererendszer megszüntetését — Világgazdasági konferencia lesz júniusban Bucarestben

Az Aradi Közlöny legutóbbi számaiban közölte, hogy Bucarestben türelmetlenül várják Costinescu kereskedelmi minisztert, aki a múlt hónapban Marokkóba utazott és ott töltötte szabadságidejét. onnan pedig Párisba ment és behatóan tárgyalt az ottani kereskedelmi, pénzügyi vezetőkkel, többek között Bonnet kereskedelmi miniszterrel is.

Távolléte alatt pattant ki a Cagero bucaresti-i vállalat többmilliárd leies árucseré (kompenzációs) csalásainak sorozata és mivel a kompenzációs engedélyek kiadásánál a kereskedelmi minisztériumnak nagy szerepe van, rendkívüli érdeklődéssel várták Costinescu miniszter hazatérését.

A bucaresti-i napilapok munkatársai Craiovaig utaztak a miniszter elé, aki a vonaton hosszasan nyilatkozott a sajtónak a hozzáintézet kérdésekre.

— Utam célja teljesen magántermészeti volt — kezdte Costinescu miniszter — de Afrikában töltött szabadságidőm alatt mégis tanulmányoztam a francia gyarmatok gazdasági viszonyait és megállapítottam, hogy francia szövetségeseink kitűnően megszervezték afrikai gyarmatát: Marokkót. Párisban legutóbb szintén érdeklődtem a legújabb gazdasági helyzet iránt és az illetékes körökkel megállapodtunk abban, hogy az ezévi gazdasági világkonferenciát június 4. és 9. között Bucarestben tartják meg az államok kiküldöttjei.

A kongresszuson a mezőgazdasági és hári államok közötti kereskedelmi kapcsolatokról és a pénz belföldi és külföldi értéke közötti különbségről tárgyalunk és ez Romániát is erősen érinti.

Az újságírók megkérdezték Costinescutól: mi a véleménye arról, hogy a Banca Nationala szeretné megszüntetni a kompenzációs rendszert, mert súlyos visszaélések történtek.

— Nagyon meglep a Banca Nationala kívánása — válaszolta a miniszter. Az A) B) táblázatokban levő áruk kompenzálása nem képez monopóliumot, ehhez nem kell speciális engedély. De nyíltan kijelentem, hogy még akkor sem lehetne a Banca Nationala-nak jelentékeny mennyiségű erős devizája, ha az A) táblázatu árukat, termékeket nem kompenzációs alapon exportálnánk, mert a B) táblázatu fontosabb importcikkeket nekünk is mindig szabad devizával kellene megfizetni, már pedig ilyen devizánk most is nagyon kevés van és ha kompenzáció nélkül exportálnánk, akkor a külföldről beszerzendő fontos nyersanyagokat s más árukat nekünk is szabad devizával kellene megfizetnünk.

Amint látható, az A) B) lista alapján továbbra is fenn kell tartani a kompenzációs rendszert.

— Mi a véleménye a Cagero-társaság által elkövetett kompenzációs csalásokról? — vetették fel a sajtó képviselői.

Costinescu miniszter erre ezt válaszolta:

— A Gross-féle alakok — sajnos — mindig el-

kövehetnek kompenzációs vagy hasonló szőlőhámosságokat. Jellemzésül kiementem, hogy amikor elfoglaltam a kereskedelmi miniszteri széket, elrendeltem, hogy a Cagero-társaság kompenzációs engedélyeit ne engedjék végrehajtani és hangsúlyoztam, hogy egyes magánszemélyeknek nem szabad kompenzációs monopol-jogot adni, mert ez súlyos szabálytalanságokra vezethet — fejezte be nyilatkozatát a miniszter.

— „POLITIKAI GYLKOSSÁGI KISÉRLET AZ ELLENEM FOLYÓ HAJZSA” — MONDTA DIMITRESCU A JEGYBANK VOLT KORMÁNYZÓJA. Mint ismeretes, a bucaresti-i ellenzéki sajtó sorozatos támadást intézett Dimitrescu volt jegybank kormányzó ellen, aki a Vasilescu-Nacht-féle valuta és deviza visszaélések hatása alatt azért mondott le pozíciójáról, hogy szabadfolyást engedjen a vizsgálatnak. Most a Cagero társaság családai miatt indítottak hajzát a volt bankkormányzó ellen, aki egy bucaresti-i napilapban hosszabb nyilatkozatban mutatott rá a támadások tendenciáira. Dimitrescu többek között ezeket mondta: — Ha az állam valamely főtisztviselője hibát követ el, azt természetesen felelősségre kell vonni, de én nem tartozom ezek közé, amit a Vasilescu-Nacht-ügyben lefolytatott bírói vizsgálat is igazolt. Én senkit sem részesítettem előnyökben, a visszaélések alapjait képező kérvényeket annakidején sorra elutasítottam és a kockázatoktól megóvtam a Banca Nationalát, amit a bíróság is megállapított. Ennek dacára mégis rágalmozgattak, most pedig a Cagero-üggyel kapcsolatban indult meg ellenem újabb hajzsa. Márpedig én egyáltalán nem ismerem Gross-t, őt sohasem fogadtam, merthiszen már nem is voltam a Banca Nationala kormányzója, amikor a Cagero-cég az első kompenzációs engedélyt megkapta. Politikai gyilkossági merénylet az, amit ellenem néhányan követnek, pedig én erre semmi okot sem adtam, sőt lemondtam állásomról, hogy az igazságszolgáltatásnak ne legyen útjában és az előbbi vizsgálat során kiderült, hogy távol állok bármilyen visszaéléstől, — fejezte be drámai hangú nyilatkozatát Dimitrescu.

— Teljes ülést tartott a román-magyar kereskedelmi szerződés ügyében tárgyaló két bizottság. Bucarestből jelentik: Costinescu kereskedelmi miniszter hazaérkezése után azonnal teljes ülést tartottak a magyar-román kereskedelmi és fizetési egyezmény ügyében tárgyaló bizottságok. A magyar delegáció tagjait bemutatták Costinescu miniszternek. A tárgyalások valószínűleg e hét végén befejeződnek.

Fizessen elő az „Aradi Közlöny”-re!

Közel 250.000 hold szabadul fel a magyarországi hitbizományokból

a magyar kormány hitbizományi törvényjavaslatának alkalmazása után

A magyar kormány egyik legnagyobb jelentőségű törvényjavaslata, amelyet még karácsony előtt kezdett tárgyalni a képviselőház, a hitbizományi törvényjavaslat. Nem érdektelen átolvasni azt a kimutatást, amely arról számol be, hogy a törvényjavaslat alkalmazása után milyen változások állnak be a magyarországi hitbizományok területén. A kimutatást az alábbiakban közöljük:

Az első csoportba tartoznak azok a hitbizományok, amelyeknek mezőgazdasági területéből kétharmadrész szabadul fel. Az első Esterházy Pál herceg hitbizománya, akinek 209.846 holdból 135.418 hold marad meg. Festetics György herceg 70.943 holdjából 56.854 hold, Frigyes Mária Albrecht királyi herceg 42.173 holdjából 22.370 hold, Pallavicini Alfonz örgróf 39.289 holdjából 17.658 hold, Esterházy Móric gróf 37.679 holdjából 28.456 hold, Esterházy Tamás gróf 35.217 holdjából 26.012 hold, Festetics Sándor gróf 23.808 holdjából 11.383 hold, Szász Koburg Fülöp herceg 41.174 holdjából 25.459 hold, Esterházy Ferenc gróf 22.100 holdjából 15.198 hold, Batthyány Strattmann László herceg 18.227 holdjából 11.906 hold, Dessewffy Aurél gróf 17.290 holdjából 6994 hold, Almásy Dénes gróf 10.854 holdjából 5036 hold, Wenckheim József gróf 9737 holdjából 3805 hold marad meg. Tehát összesen 578.337 holdból felszabadul 211.788 hold és a hitbizományok eme kategóriájában köve marad 366.549 hold.

A második kategóriába tartoznak azok a hitbizományok, amelyek mezőgazdasági területének 30.000 aranykorona kataszteri tiszta jövedelmén felüli része szabadul fel. Itt Károlyi László gróf 28.551 holdjából 25.692 hold, Draskovich Iván gróf 10.974 holdjából 9927 hold, Széchenyi Aladár gróf 9671 holdjából 4560 hold, Jankovich-Bésán Endre gróf 8857 holdjából 6644 hold, Károlyi László gróf 8563 holdjából 6041 hold, Cziráky László gróf 8416 holdjából 5926 hold, Nádasdy Pál gróf 7804 holdjából 6511 hold, Andrássy Mihály gróf 7366 holdjából 5069 hold, Széchenyi Bertalan gróf 7091 holdjából 6262 hold, Széchenyi Andor Pál gróf 6896 holdjából 5375, Prónay Dezső báró 6066 holdjából 4427 hold, Andrássy Sándor gróf 5935 holdjából 5301 hold, Zichy Rafael gróf 5927 holdjából 2867, Zichy Ödön gróf 5638 holdjából 5404, Nádasdy Ferenc gróf 4549 holdjából 3551, Almásy Pál gróf 3705 holdjából 2874 hold, Erdődy Sándor gróf 3515 holdjából 3052 hold marad meg. Tehát 150.151 kataszteri holdból felszabadul 33.428 hold, köve marad 116.723 hold ebben a kategóriában.

A harmadik kategóriába tartoznak azok a hitbizományok, melyeknek mezőgazdasági területe nem éri el, vagy alig haladja meg a 30.000 aranykorona kataszteri tiszta jövedelmét. Ebben a kategóriában, mely összesen 32.349 holdat ölel fel, semmi sem szabadul fel.

Ugyanígy szerencsések azok a hitbizomá-

nyok, amelyeknek egész területére eső kataszteri tiszta jövedelme a 30.000 aranykoronán alul marad. Itt sem szabadul fel terület. Ezek a hitbizományok a következők: Károlyi Sándor gróf 6575, Majláth György gróf 5922, Huszár Tibor 5515, Andrássy Sándor gróf 4980, Festetics Kristóf gróf 4718, Somssich Miklós 3671, Véssey Lajos 3075, id. Mailáth József gróf 2855, Somssich László gróf 2717, Hoyos-Wenckheim grófi hitbizomány 2550, Erdődy Sándor gróf 2420, Tarányi Ferenc dr. 2161, Haynau Gyula báró 2145, Karátsanyi Imre gróf 2011, Zichy Aladár gróf 1898, Hadik-Barkóczy Endre gróf 1892, Szegedi-Ensch Sándor báró 1703, Sennyey Béla gróf 1359, Batthyány Lajos gróf

A kerületi pénzügyi felügyelő ellenőrző vizsgálatot tartott az aradi és aradmegyei adókiivetések és behajtások miatt

„Mostanig 80 százalékos a behajtási eredmény, de a pénzügyminisztérium 100 százalékot vár, mert Aradnak nagy a teherbíró képessége” — Összeomlott érdekes feljelentések

Az aradi adókivetési és behajtási pénzügyigazgatóságon több napon át vizsgálatot tartott dr. Jeller Ioan kerületi pénzügyi felügyelő, akinek Deva a székhelye, mert Aradmegyén kívül Hunedoaramegye is az ő kerületéhez tartozik.

Az Aradi Közlöny értesítése szerint a fontos inspekciós vizsgálat folyamán dr. Jeller megállapította, hogy az 1935—36. állami évre kiivetett adók 80 százaléka befolyt, de a pénzügyminisztérium már eddig is százszázalékos eredményt várt.

A pénzügyminisztérium megállapítása szerint Aradnak és Aradmegyének nagy teherbíró képessége van, tehát már az adóév első 9 hónapjában is száz százalékgig be kellett volna fizetni az adókat. Arad és a megye lakosságának jövedelmi, kereseti viszonyai jobbakként, mint a szomszédos Hunedoaramegyéé, amelyben csak három nagy ipartelep van: A Petrosani, Calan és Mica, ezek nélkül az ottani szegény lakosságtól nagyon csekély bevétele volna a kincstárnak.

A minisztériumban azt is konstataáltak, hogy — Bucuresti kivételével — majdnem mindenütt leszállították az adófellebbezési bizottságok a pénzügyigazgatóságok által kiivetett adókat.

Ezzel ellentétben Bucurestiben az utóbbi évek folyamán átlag 40 százalékos az adóemelés és különösen a detailizetek jövedelmiadóját emelték, a főváros folyton növekvő forgalmára való tekintettel. Romániában is — mint általában az egész vi-

A REKLAMÉLET az egyetlen magyar reklámszaklap. Előfizetési ára: egy évre 400 lei, félévre 220 lei. Kiadóhivatal: Budapest, V., Lipót-körút 9.

1340, Almásy Pál gróf 959, Véssey Lajos 860, Zichy Meskó Jakab gróf 734, Zichy Meskó Jakab gróf 670 és Pálffy János gróf 157 hold. Ebben a kategóriában 62.487 hold marad érintetlen.

lagon — újabban az a tendencia nyilvánul meg a felsőbb fórumoknál, hogy

az ország fővárosának lakosságát terhelje az állami kiadásoknak legalább 45 százaléka. Most az állam összes terheiből 20—25 százalék esik Bucurestire, de ezt néhány év alatt 45 százalékgig fogja a kincstár fokozni.

hogy az igazságos adózás elveinek érvényt szerezzen.

Mint külön érdekességet említjük meg azt a megbízható értesülésünket, hogy az adóügyekkel kapcsolatban Aradról egyesek súlyos feljelentéseket tettek a felsőbb pénzügyi hivataloknál és azoknak megbízottai lefolytatták az eljárást, amelyet azonban be kellett szüntetni, mert a feljelentők nem bírták állításukat behizonyítani. (b. I.)

Arverést tüztek ki Aradon az utolsó negyedévi adókra

Az aradi adófizetők kellemetlen meglepetése. A behajtási pénzügyigazgató nyilatkozata

Kellemetlen meglepetésben van részük néhány napja az aradi adózóknak. Az adóhivatalok részéről ugyanis árverési hirdetményeket kézbesítenek azoknak az adózóknak is, akik a december 31-ikével lezárult harmadik évnegyedre esedékes adójukat már kifizették. Az árverési hirdetmény a január elsején esedékesé vált utolsó negyedévi adókra vonatkozik. A közönség körében ez főleg azért keltett meglepetést, mert hiszen a törvény értelmében azok, akik február 15-ikéig kifizetik az utolsó évnegyedre esedékes adójukat, 5 százalékos kedvezményt élveznek, érthetetlen tehát, hogy a pénzügyigazgatóság erre a követelésre már most és például február elsejére tüzzön ki árverést.

Az Aradi Közlöny munkatársa erről beszélgetést folytatott Cilibia Vasile behajtási pénzügyigazgatóval, aki a következőket mondotta:

— A törvény szerint az adó mindig az évnegyed első napján már esedékes. A pénzügyigazgatóság jogosan jár el tehát akkor, amikor az utolsó negyedévi adókra árveréseket tüz ki. A költségvetési év befejezéséhez közeledünk, a behajtásokat fokozni kell és ezzel magyarázható a pénzügyigazgatóságnak ez a lépése. Tény, hogy a törvény annak, aki február 15-ig kifizeti adóját, kedvezményt biztosít, de ez a kedvezmény természetesen nem alkalmazható már akkor, amikor árverésre került a sor. Sőt, ha az megtörtént — annak ellenére, hogy február 15-ike előtt vagyunk — a behajtás alkalmával az 5 százalékos kedvezményt nem adhatjuk meg, sőt tíz százalékos többletet számítunk fel a végrehajtási költségekért.

A Külkereskedelmi Bizottság szerint Ausztria 400 millió leiel tartozik nekünk,

de a Banca Nationala tévesnek mondja ezt a számítást. — Nagy differencia a Jegybank és a Külkereskedelmi Bizottság adatai között

Már egyszer röviden beszámoltunk arról, hogy a központi állami statisztikai hivatal külkereskedelmi és devizaforgalmi kimutatása teljesen eltér más gazdasági hivatalok statisztikai adataitól. Most hasonló nagy felfedezésre jutottak Bucurestiben. Az onnan érkező jelentések szerint ugyanis a Külkereskedelmi Irányító Bizottság tegnapi ülésén, amelyen az új behozatali engedélyeket vizsgálták felül, konstataáltak, hogy a Banca Nationala devizaálladéka nem egyezik az importigényliskkel és a külkereskedelmi bizottság adataival. Különösen áll ez az erős valutájú országok áruira szóló behozatali engedélyekre.

Megállapították például, hogy a külkereskedelmi bizottság kimutatása szerint a román államnak Ausztriától 400 millió lei értékű deviza követelése van. Ezzel szemben a Banca Nationala konstataálta, hogy az export-import forgalom adatai és a Jegybank könyvei szerint 400 millió leies követelésünk nincs, sőt az utóbbi hetekben már összes követelésünket ki-merítettük, mert Ausztriának többször is engedélyeztük kvótán felüli árucikkek behozatalát és ezzel egyenlítette ki a Banca Nationala-val szemben iennálló schillingtartozásait.

A Külkereskedelmi Irányító Bizottság ezzel szemben fenntartja azt a megállapítást, hogy nekünk Ausztriától 400 millió lei követelésünk van, amelyet az osztrákok árukkal kell, hogy kiegyenlítsenek. A nagy ellentét elsimitását Costinescu kereskedelmi minisztertől várják, aki tegnap érkezett haza külföldről többhetes szabadságáról.

Egyébként azt is jelentik a fővárosból, hogy 1936-ban — ellentétben az eddigi gyakorlattal — a Külkereskedelmi Irányító Bizottság csaknem valamennyi országból származó árucikkekre és nyersanyagokra megadja a behozatali engedélyt.

Angliából, Franciaországból, Belgiumból és még két országból, amelyeknek devizáiból kevés áll rendelkezésünkre, csak nyersanyagokra és félgyártmányokra adnak import engedélyt, de készárakat más országokból kell behozni, olyanokból, amelyeknek devizáiból sok áll a Banca Nationala rendelkezésére. Végül közöljük, hogy a bizottság határozata szerint a devizajog nélküli import kérévényeket közvetlenül a Banca Nationalához kell beadni és az egy véleményét mondani az igényelt fizetési eszközökre vonatkozóan.

SPORT KÖZLÖNY

Huszonöt esztendő munkásság után jubileumot ül az AMEFA

Az elmúlt év tavaszán érdekes mozgalom indult meg Arad rokonszenves futbalcsapatának, az AMEFA-nak felvirágoztatása érdekében. Nemcsak Arad sportjának megmentéséről volt szó, hanem mindenkinek egy belső érzés azt diktálta, hogy több veszne el az AMEFA-val, mint egy futbalcsapat. Egy halódó város utolsó erőfeszítése nyilvánult meg abban a ragaszkodásban, amelyet az AMEFA irányában tanusítottak. A társadalmi osztályok közötti különbséget eltüntette az összetartás, s mindenki örömmel sietett a gondokkal küzdő piros-fekete csapat megmentésére. Arra a püdesztálra igyekeztek visszahelyezni, amelyet a csapat évtizedeken keresztül elfoglalt és amelyről olyan dicstelennül mostoha körülmények között, magára hagyatva csuszott lefelé az uton, amely majdnem a megsemmisüléshez vezetett.

Nem érdektelen ennek az egyesületnek a múltjával foglalkozni, hiszen ebben az esztendőben ünnepli fennállása 25-ik évét. A negyedszázad, amely gyorsan röppent el a piros-fekete klub fölött, csak akkor látszik hosszú időnek, ha figyelembe vesszük az egyesület 25 esztendő kitartó munkásságát, küzdelmét és azt a sok sikert, amit ezen idő alatt elért. Számos karrier indult el az AMEFA-ból, de azokon kívül, akiknek nevét a sportszerető

Európa is megtanulta, sok ezer névtelen, de becsületes katonát nevelt a sportnak. Azok az emberek, akik ennek a klubnak élén állottak, gondtal örködték az egyesület tagjai fölött és a testi nevelésen kívül, súlyt helyeztek azoknak szellemi művelésére is. Felismerték a testi edzés szükségességét, de ugyanakkor tisztában voltak azzal, hogy a tagjaik egészséges élete is kötelező ehhez. A jellem kialakulása legalább annyira foglalkoztatta a vezetőket, mint az illető sportolónak a sportban elért fejlődése. A negyedszázadon keresztül hasznos tanácsokkal látták el a fiatalokat és komoly utatvalót nyújtottak számukra — az életre. A huszonöt esztendő célkitűzése röviden ez volt, de soha olyan energiával és olyan munkakedvvel nem dolgoztak, mint most, amikor az első csapat az általa kiérdemelt előkelő helyet foglalja el az ország sportklubjai között.

A jubiláris esztendő öröm, de egyben elégtétel is azoknak, akik vakon bíztak a klubjukban és kitartóan munkálkodtak annak felvirágoztatása érdekében. Most bábra készül a népes AMEFA-tábor. Negyedszázados évforduló alkalmával, vígan és fesztelennül mutatva készülni az elkövetkezendő nehéz munkára. Poharat őríteni a piros-fekete klub további eredményeire az AMEFA jubiláris bálján — kötelessége minden sportolónak.

Az utolsó „őszi“ fordulóval indul vasárnap a magyar nemzeti bajnoki idény

Budapestről jelentik: A magyar nemzeti bajnokságban az őszi elmaradt bajnoki fordulót január 26-ikán játsszák le és február másodikán már megkezdődik a tavaszi forduló. Tehát a bajnokság tavaszi nagyüzeme már vasárnap megindul. A csapatok felkészülten várják a bajnoki mérkőzéseket. A következőkben ismertetjük a magyar nemzeti bajnokságban szereplő csapatok készülődését:

A HUNGÁRIA

még nem jött ki a játékból, hiszen január 12-én Rheimsben meccselt. A tura után nyolc napos pihenőt kaptak a játékosok, mert éppen elég volt, hogy a 21 napos tura alatt, kilenc mérkőzést játszottak és több, mint 8000 kilométert utaztak. A Hungária kedden kezdte el az edzést, könnyű gyakorlatokkal, csütörtökön pedig erősebb kondíciózással készül.

AZ UJPEST.

Az Ujpest nem pihent. A turája nem volt megerőltető és a játékosok máris kitűnő formában vannak. Auernak bár javult a sérülése, játékára még nem lehet számítani. A csapat kedden tartott kondíció-edzést és pénteken is fog trenírozni.

A FERENCVÁROS

játékosai azok, akik résztvettek a turán, jó formában várják a szezonkezdést.

A III. KERÜLET

csapata még nem „kész“. A játékosoknak szorgalmas edzéssel kell pótolni az elmulasztottakat.

A PHÖBUS

fokozatosan akar belelendülni. Alkalmatlanság tekintetében nem a régi és ezért az edzéseken kondícióra fektetik a fősúlyt.

A BUDAI „II“

még nem tudta régi formáját visszanyerni. Vasárnap is csak helyenként játszottak jól, annak ellenére, hogy már két hete edzésben vannak.

Az Attila játékosainak nagyrésze sztrájkol, mert már hetek óta nem kaptak fizetést. Ennek a csapatnak a helyzete teljesen vigasztalannak látszik. A Soroksár is tartja a turán

elért formáját. A Szeged FC, amely a spanyol mérkőzésen igen gyengén játszott, nem tud formába lendülni és ezért a vezetőség sürgősen erősít. A Kispest tura-formát remél elérni a bajnoki mérkőzéseken. Az amatőr Törekvés profiméretben készül a bajnoki startra. Az őszi mérkőzések után, mindössze 10 nap pihenőt kaptak a játékosok. Debrecenben vérmes reményekkel készülnek, s kitűnő szereplést várnak a csapattól. Budafokon az új edzőtől és a feljavult csatársortól várják a kiesés elkerülését. Salgótarjánban az SBTC új edzővel és új reményekkel éledt fel. Az bizonyos, hogy a bajnoki startra valamennyi magyar csapat jó formában lesz.

Szerdán is kondíció-edzést tartott az AMEFA

Az AMEFA játékosai, mint ismeretes, kedden kezdték meg a tavaszi edzéseket. Az edzéseket szerdán folytatták. A játékosok teljes számban megjelentek és végezték a tréner által előírt izomlazító gyakorlatokat. A fiúk nagy kedvvel dolgoztak. Az AMEFA legközelebbi edzését pénteken tartja meg.

A legolcsóbban - és a legkényelmesebben
a **SERVICIUL MARITIM ROMAN**
S. M. R.
hajóval utazhat

Palesztinába és Egyiptomba,

valamint Török és Görögországba.
Szakszerű utitanács és információk
osztály.

Látogatási, utazás-rendezés.
Információk céljából forduljon a
S. M. R. képviselőjéhez: 461

Künstler
Utazási és vizumiroda Arad,
Bulev. Regina Maria 24. Telefon 86.

Donnenfeld bécsi futballista Palesztinába szökött

Donnenfeld, a bécsi Hakoah Aradon is jól ismert balösszekötője, aki sokszor játszott az osztrák válogatottban is, 130 ezer lei adósság hátrahagyásával elsökött Palesztinába. A játékos ellen sportbelileg nem tudnak eljárni, mert Palesztinában a FIFA-n kívül álló egyesületben fog majd játszani.

A csehszlovák bajnok Slavia vendégszerepel husvétkor a fővárosban

Bucurestiből jelentik: Tegnap folytatták le az utolsó táviratváltást a prágai Slavia és az Unirea-Tricolor között és ezzel véglegesítették is a Slavia vendéglátását a fővárosban. A csehszlovák bajnok három mérkőzést abszolvál a fővárosban, később megállapítandó ellenfelek ellen és a három mérkőzésért olyan térítést kap, amelyet külföldi csapat még nem kapott. A mérkőzések véglegesítése előtt N. Lucescu, az Unirea-Tricolor elnöke, kihallgatáson jelent meg Jan Seba bucaresti-i csehszlovák miniszternél, akit informált a Slavia ajánlatáról és a miniszter biztosította az Unirea-Tricolor elnökét, hogy a Slavia vendéglátásának sikeréért minden tőle telhetőt el fog követni.

Megváltoztatják a bíróttestület szabályzatát

Bucurestiből jelentik: A Biroul Federal tegnap esti ülésén elhatározták, hogy a központi bíróttestület szabályzatainak következő módosításait viszik keresztül:

1. A központi bíróküldő bizottság tagjai mindaddig nem vezethetnek mérkőzéseket, amíg a bíróküldő bizottság tagjai;

2. A mérkőzéseket vezető bírókat a legszigorúbb ellenőrzésnek vetik alá és a nemzeti bajnoki bizottság által megjelölt szövetségi delegált egyben a mérkőzések vezetéséről is referál a jövőben, továbbá a Biroul Federal is kijelöl egy titkos megfigyelőt;

3. A bírói díjakat eltörlik, a bírók illetményeit a nemzeti bajnoki A) és B) divíziós meccseknél, valamint a kupamérkőzésekénél kizárólag a szövetségi szervek térítik, később megállapítandó skála szerint.

O Pénteken lesz az Unirea közgyűlése. Az Unirea sportegyesület elnöksége értesíti tagjait, hogy a vasárnapra tervezett közgyűlést pénteken, január 24-ikén, délután négy órakor tartja meg az egyesület klubhelyiségében. (Pop-vendéglő, Str. Numa Pompiliu). Az elnökség kéri a tagok minél nagyobb számban való megjelenését.

O Az USA amatőr válogatott futbalcsapata az olimpiáson. Az amerikai olimpiai bizottság elhatározta, hogy amatőr futbalcsapatát elküldi az olimpiászra. Az USA amatőr futbalcsapata nem fog sok zavart okozni az olimpiáson.

Az „Aradi Közlöny“ Bucurestiben a következő újságkioszkokban kapható:

„Hotel Tanescu“-val szemben (Str. Regalan.)
Calea Victoriei, Picadilly-kávéházzal szemben,
Calea Victoriei és Bulevardul Academie mindkét sarkán.

„Athene Palace“ szállóival szemben levő sarkokbódében.

„Grand Hotel“-tel szemben, a főposta sarkán.

Lázítás címén állították bíróság elé az odorheiu-i futballmérkőzés éljenzőit

A futballmérkőzésen történt események miatt a római katolikus főgimnázium tanárai ellen eljárást indítottak — A bizonyítás kiegészítése céljából elhalasztották a törvényszéki tárgyalást

Odorheiurol jelentik: A Hargita-sportegyesület és az Astra közötti bajnoki futballmérkőzésen, amely még a múlt év november 17-én zajlott le és a Hargita győzelmével végződött, néhány inasgyerek a győzelem fölötti örömeiben megélezte a Hargitát, aminek az lett a következménye, hogy a meccsen megjelent néhány gimnáziumi tanuló feljelentése a hatóságok a *róm. kath. főgimnáziumot tétlenség felelőssé*. Ugyanebben a napokban érkezett más ügyben Odorheiu-ra *Rusu* tanügyi inspektor, aki türelmetlen oldalról informálva, azonnal bevezette a vizsgálatot a gimnázium ellen azon a címen, hogy *a kérdéses sportversenyen a román nemzeti érzületet sértették meg a gimnázium növendékei és ezért maga az intézet felelős*.

Az inspektor a napokig tartó vizsgálat eredményeképpen felfüggesztette az intézet igazgatóját és három tanárát, a kihallgatott tanulók közül pedig többeket bizonyos időre kitiltott az iskolából, annak ellenére, hogy a Hargita elnöksége nyilatkozott, hogy a mérkőzés a legnobilisabb formában, a legkisebb ellentét nélkül zajlott le.

A főgimnázium szintén azonnal jelentést tett főhatóságának az esetről, mire az iskola-fenntartó főhatóság a brasovi róm. kath. főgimnázium igazgatóját bizta meg a vizsgálat lefolytatásával, aki napokon keresztül hallgatta ki a tanulókat, tisztázta az ügyet és megtette jelentését.

A kinos feltűnést keltett ügynek ez a része most az illetékes főhatóságok előtt van és még nem nyert befejezést.

Az adminisztratív eljárással egyidejűleg a rendőrség áttette a hozzá érkezett feljelentés alapján az ügyet az ügyészséghez, amely a büntető törvénykönyv 171. paragrafusának 1. és 172. paragrafusa 2. pontjának alapján *ldzítás címén bünyvádi eljárást indított Fröhlich András állatorvostanhallgató, Szöcs András borbélysegéd, Major Vencel II. osztályu és Demény István IV. osztályu gimnáziumi tanulók ellen*. Az ügy most került a törvényszék Szabó-Lega-tanácsa elé. A törvényszék helyet adva úgy a vád, mint *Filó Ferenc dr. védő bizonyítás kiegészítését kérő indítványának*, újabb tanúk kihallgatását rendelte el és evégből a főtárgyalást február 10-re naplta el.

A halálbüntetés bevezetését követelte a Kamarában egy nemzeti keresztény párti képviselő

Scridon Leon képviselő a hazaárulásnál kéri a halálbüntetés alkalmazását

Bucurestiből jelentik: A Kamara legutóbbi ülésén az új büntető törvényjavaslatot tárgyalta és ez alkalommal érdekes felszólalás hangzott el. Scridon Leon nemzeti keresztény párti képviselő kijelentette, hogy a halálbüntetés bevezetése egyike a mai büntetőjog legnagyobb problémáinak. Európa összes államaiban alkalmazzák a halálbüntetést, sőt Románia kivül Brazília a világ egyetlen állama, amelynek alkotmánya tiltja ennek bevezetését. A bűnözés — jelentette ki — a háboru után megdöbbentő módon növekedett és lassankint Európára is áterjed a gyilkossági hullám, amely eddig csupán Északamerikában pusztított. Tévednek azok, akik ragaszkodnak a legveszélyesebb gonosztevők életbentartásához. A képviselő végül kijelentette, hogy a hazaárulás büntetésénél feltétlenül be kell vezetni a halálbüntetést, az állam biztonságának védelmére.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS

felel.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további ára 10 szóig csupán 20 lei. :- szó 2 lei. :-

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel

az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151. Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.

ALKALMAZÁS.

FŐREKTESZ 60 éves alkalmalmazást keres. Címe a kiadóban. 386

36 éves magános jobb nő, házvezetőnőnek ajánlkozik magános úriemberhez, vagy urinőhöz, vidékre is megy. Cím a kiadóban. 411

Házmasterpár rendszerető, kertés házba kerestetik. Érdeklődők Str. I. G. Duca 1., kapu alatti irodában. 416

LAKÁS.

Központban különbejáratu 1 szoba, előszobával, orvosi rendelőnek, ügyvédi vagy más irodának, esetleg butorozva, azonnalra kiadó. Str. Alexandri 7., földszint bal. 415

KIADO 2 szoba, fürdőszoba üresen vagy butorozva. Cím a kiadóban. 379

MAGANHAZ 3 szoba, fürdőszoba, 7 méteres műhelyhelyiség, kiadó. Cím a kiadóban. 395

KETSZOBAS gargon lakás kiadó. Str. Popa Gheorghe 10. 406

5 szobás, fürdőszobás lakást keresek a központban földszint vagy I. emeleten május 1-ére. Ajánlatokat „Állandó lakó” jellegre fiókiadóba kérek. 415

Háromszobás, fürdőszobás uccai lakás kiadó. Str. Seminarului 1. szám. Megtekinthető délután 3—6. 417

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ELADO egy hollandi fajtehén, naponta 30 liter tejet ad és egy 4 éves ló sobimbának való. Str. Griviței 115. 410

TELJESEN jókarban levő jégsekrényt megvételre keresek. Cím a kiadóhivatalban kérem leadni.

ANTIKA falóra jutányos áron, sürgősen eladó. Frenet, kalaposmester, Piața Pievnei 4. 414

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

Butorok, szőnyegek, képek

műtárgyak és háztartási cikkek eladók, P. Avram Iancu 9., I. D. e. 10—1-ig és d. u. 2—5-ig.

INGATLAN.

BELVAROSBAN szép kertés ház eladó. Str. Bländuziei 18. 412

Bérbevennék 30—40 holdas tanyát teljes felszereléssel. Cím a kiadóban. 413

Magánházat 3—4 szobás modern beosztással centrumban, május 1-re keresek. Címeket Löbl hírlapirodába leadni. 419

Sarok magánház

fűszertűzlet és II-od osztályu vendéglővel, tekepályával, nyári kerthelyiséggel, 2 szobás lakással, 350.000 Leiért eladó.

Megbizott Kiss Lajos „URANUL” ingatlanforgalmi irodája Str. Horia 2. szám, II. em. 418

HIRDESSEN

az 51 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, JANUÁR 23.

Bucuresti, 12.35: Gramofon, 1.30: Gramofon, 2.30: Gramofon, 6.15: Stefanescu-zenekar, 7.15: Stefanescu-zenekar, 8.15: Gramofon, 8.55: Hangversenyismertetés, 9.15: Szimfonikus hangverseny, 11.45: Hírek külföldre. — Budapest I, 7.45: Torna, Utána hanglemezek, 11.20: Felolvasás, 11.45: Felolvasás, 1: Déli harangszó, 1.05: Hanák Árpád zongorázik, 1.45: Hírek, 2—3.20: Hanglemezek, Közben 2.20: Időjelzés, 3.40: Hírek, 5.10: Repülő nők, 5.45: Hírek, 6.30: Szajonötös, 7.30: Ki a múlt ember? 8: Hanglemezek, 9.10: Hírek, 9.30: Hangverseny, 11.35: Cigányzenekar, 12.20: Jazz-zenekar műsora. Budapest II, 6—6.25: Az angol irodalom szelleme, 7—7.25: Angol nyelvoktatás, 8.40—9.05: Munkásfélóra, 9.30—10.40: Hanglemezek. — Bécs, 8.25: Gramofon, 1: Déli hangverseny, 3: Szimfonikus lemezek, 5.05: Részletek Wagner-operák-ból gramofonon, 8.20: Szórakoztató zene, 9: „János király”, Shakespeare drámája, 11.30: Gramofonkabaré, 12.10: Felolvasás Ausztriáról jugoszláv nyelven. Utána: Jazz. — Belgrad, 12: Gramofon, 1: Rádiózenekar, 6: Dalok, 7.30: Angol lecke, 8.50: Gramofon, 9: Szimfonikus hangverseny, 11.20: Rádiózenekar. — Hamburg, 7: Torna, 7.30: Reggeli zene, 11.15: Népdalok, 1.10: Déli zene, 3.20: Zenés szórakoztató műsor, 5: Szórakoztató zene, 7: Hangverseny, 8: Szórakoztató zene, 12: Baletzenék, Milano, 12.30: Szórakoztató zene, 1.15: Gramofon, 2.10: Gramofon, 6.15: Enek-számok, 9.35: Manon Lescaut Puccini dalműve. — Pozsony, 1.10: Gramofon, 4: Rádiózenekar, 6.35: Gramofon, 6.40:

Magyar közvetítés, 7.35: Gramofon, 8.50: Fuvolaszámok, 11.30: Prága,

PÉNTEK, JANUÁR 24.

Bucuresti, 12.35: Gramofon, 13.30: Gramofon, 6: Motzoi zenekar, 7.15: Motzoi zenekar, 8.15: Román művészletek, 9.10: Énekkar, 9.50: Rádiózenekar, 10.10: Polescu éneke, 10.45: Rádiózenekar, 11.45: Hírek, külföldre, 12—13: Étermi zene. — Budapest I, 7.45: Torna, Utána: Hanglemezek, 11: Hírek, 11.20: Felolvasás, 11.45: Felolvasás, 1: Déli harangszó, 1.05—2.30: Katonazene, Közben 2.15: Időjelzés, 2.40—3.20: Csilljéry Béla hegedül, 3.40: Hírek, 5.10: A rádió diákfelőrāja, 5.45: Hírek, 6: Cigányzenekar, Közben 6.50: Sportközlemények, 7.30: Schöplín Aladár beszél Herczeg Ferenc Bizáncáról, 7.50: Vig György szaxofonozik, 8.10: A rádió külügyi negyedórāja, 8.30: Az Operaház előadásának közvetítése, Verdi: „Othello”, Felvonásokközben hírek, Előadás után kb. 12.05: Tánclemezek. — Budapest II, 7.50—8.10: Gyorsirótanfolyam, 8.15—9.30: Szalonzenekar, — Belgrad, 12: Rádiózenekar, 13: Gramofon, 13.25: Jovan Mokranjac csellózik, 5.10: Dalok, 7: Jazz, 9: Operaközvetítés. — Pozsony, 13.15: Gramofon, 6.40: Magyar közvetítés, 7.40: Gramofon, 8.10: Harmonikaszmok, 9.30: Hangjáték, 10.5: Villec: Gordonkaszonáta, 10.30: Fuvószene, 11.20: Magyar hírek, 11.45: Gramofon. — Lipse, 9: Torna, 9.30: Szórakoztató zene, 13: Szórakoztató zene, 5.30: Richard Strauss-dalok, 7: Tarka zene, 9.10: Vidám zenés műsor — Milano, 12.30: Szórakoztató zene, 13.15: Gramofon, 2.10: Szalontrío, 5.20: Gramofon, 6: Róma, 9.35: Gramofon, 10: Szimfonikus hangverseny. — Wien, 8: Torna, 8.25: Gramofon, 2.10: Rádiózenekar, 3: Richard Mair (basszus) lemezei, 5.05: Könnyű lemezek, 6.30: Kamarazene.

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.